

Standardi Ndërkombëtar i Kontabilitetit 33

Fitimet për Aksion

Ky version përfshin ndryshimet që rrjedhin nga SNRF-të e publikuara deri më datën 31 dhjetor 2006.

SNK 33 *Fitimet për Aksion* u publikua nga Komiteti i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Shkurt 1997.

Në Nëntor 2000 Komiteti i Interpretimeve të Standardeve publikoi KIS-24 *Fitimet për Aksion—Instrumentet Financiare dhe Kontratat e Tjera që Mund të Shlyhen me Aksione*.

Në Prill 2001, Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) ka vendosur që të gjitha Standardet dhe Interpretimet e publikuara sipas Kushtetutës së mëparshme të vazhdojnë të jenë të zbatueshme përveçse dhe derisa ato të amendohen apo të shfuqizohen.

Në Dhjetor 2003 BSNK publikoi një SNK 33 të rishikuar me një titull të ndryshuar – *Fitimet për Aksion*. Standardi i rishikuar gjithashtu zëvendësoi KIS-24.

Që atëherë, SNK 33 dhe dokumentat që e shoqërojnë atë janë ndryshuar me deklaratat që vijojnë:

- SNRF 2 *Pagesat e Bazuara në Aksion* (publikuar në Shkurt 2004)
- SNRF 3 *Kombinimet e Biznesit* (publikuar në Mars 2004)
- SNRF 7 *Instrumentet Financiare: Dhënia e informacioneve shpjeguese* (publikuar në Gusht 2005)
- SNRF 8 *Segmentet e Biznesit* (publikuar në Nëntor 2006).

PËRMBAJTJA

paragrafët
IN1–IN3

HYRJE
STANDARDI NDËRKOMBËTAR I KONTABILITETIT 33
FITIMET PËR AKSION

OBJEKTIVI	1
OBJEKTI	2–4
PËRKUFIZIME	5–8
MATJA	9–63
Fitimet bazë për aksion	9–29
Fitimet	12–18
Aksionet	19–29
Fitimet e pakësuarra për aksion	30–63
Fitimet	33–35
Aksionet	36–40
Aksione të zakonshme potenciale të pakësueshme	41–63
<i>Opsionet, garancitë dhe ekuivalentët e tyre</i>	45–48
<i>Instrumente të konvertueshme</i>	49–51
<i>Aksione të emetueshme me kusht</i>	52–57
<i>Kontratat që mund të shlyhen me aksione të zakonshme ose me mjete monetare</i>	58–61
<i>Opsione të blera</i>	62
<i>Opsione për të shitur me shkrim</i>	63
REGULLIMET RETROSPEKTIVE	64–65
PARAQITJA	66–69
DHËNIA E INFORMACIONEVE SHPJEGUESE	70–73
DATA E HYRJES NË FUQI	74
SHFUQIZIMI I DEKLARATAVE TË TJERA	75–76
SHTOJCAT	
A Udhëzues Zbatimi	
B Ndryshime të deklarimeve të tjera	
MIRATIMI I SNK 33 NGA BORDI	
BAZAT PËR KONKLUSIONE	
SHEMBUJ ILUSTRUES	

Standardi Ndërkombëtar i Kontabilitetit 33 *Fitimet për Aksion* (SNK 33) është paraqitur në paragrafët 1-76 dhe Shtojcat A dhe B. Të gjithë paragrafët kanë të njëjtën rëndësi, por ruajnë formatin e Standardit të KSNK pas miratimit nga BSNK. SNK 33 duhet të lexohet në kontekstin e objektivit të tij dhe të Bazave për Konkluzione, të *Parathënies së Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar* dhe të *Kuadrit për Përgatitjen dhe Paraqitjen Pasqyrave Financiare*. SNK 8 *Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet* jep një bazë për zgjedhjen dhe zbatimin e politikave kontabël në rastet e mungesës së udhëzimeve specifike.

Hyrje

- IN1 Standardi Ndërkombëtar i Kontabilitetit 33 *Fitimet për Aksion* (SNK 33) zëvendëson SNK 33 *Fitimet për Aksion* (publikuar në 1997), dhe duhet të zbatohet për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas 1 janarit 2005. Inkurajohet zbatimi i mëhershëm. Standardi gjithashtu zëvendëson KIS-24 *Fitimet për Aksion – Instrumentet Financiarë dhe Kontratat e Tjera që Mund të Shlyhen me Aksione*.

Arsyet për rishikimin e SNK 33

- IN2 Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit ka përpunuar këtë SNK 33 të rishikuar si pjesë të projektit të tij për Përmirësimet në Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit. Projekti u ndërmor pas kërkesave dhe kritikave të bëra në lidhje me Standardet nga rregullatorët e letrave me vlerë, profesionistët kontabël dhe palët e tjera të interesuara. Objektivat e projektit ishin pakësimi ose eliminimi i alternativave, teprimeve dhe konflikteve brenda Standardeve, shqyrtimi i disa çështjeve të lidhura me konvergjencën dhe bërjen e disa përmirësimeve të tjera.
- IN3 Për SNK 33 objektivi kryesor i Bordit ishte rishikimi i kufizuar për të dhënë udhëzues shtesë dhe shembuj ilustrues për çështje komplekse të zgjedhura, të tilla si efektet e aksioneve të emetueshme me kusht; aksionet e zakonshme potenciale të filialeve, sipërmarrjeve të përbashkëta apo pjesëmarrjeve; pjesëmarrje me instrumente të kapitalit të vet; opsione për të shitur me shkrim; opsionet e blera për të shitur dhe për të blerë; dhe instrumente të konvertueshme të detyrueshme. Bordi nuk rishikoi metodën bazë të përcaktimit dhe paraqitjes së fitimeve për aksion të përfshirë në SNK 33.

Standardi Ndërkombëtar i Kontabilitetit 33

Fitimet për Aksion

Objektivi

- 1 Objektivi i këtij Standardi është të përshkruajë parimet për përcaktimin dhe paraqitjen e fitimeve për aksion, në këtë mënyrë të përmirësojë krahasimin e performancës midis njësive ekonomike të ndryshme në të njëjtën periudhë raportimi dhe midis periudhave të ndryshme të raportimit për të njëjtën njësi ekonomike. Megjithatë të dhënat e fitimeve për aksion kanë kufizime sepse mund të përdoren politika kontabël të ndryshme për përcaktimin e 'fitimeve', një emruar i përbashkët i vendosur qëndrueshëm përmirëson raportimin financiar. Fokusi i këtij Standardi është në llogaritjen e emruesit të përbashkët të fitimeve për aksion.

Objekti

- 2 Ky Standard zbatohet për:
- a) pasqyrat financiare individuale ose të veçanta të një njësie ekonomike:
    - (i) aksionet e zakonshme ose aksionet e zakonshme potenciale të së cilës tregtohen në një treg publik (në bursa të vendit apo të huaja ose në një treg jashtë bursave, përfshirë tregjet rajonale dhe vendore) ose
    - (ii) që deklaron, apo është në procesin e deklarimit, të pasqyrave të tij financiare në komisionin e letrave me vlerë ose organizëm tjetër rregullator për qëllimin e emetimit të aksioneve të zakonshme në një treg publik; dhe
  - (b) pasqyrat financiare të konsoliduara të një grupi me shoqëri mëmë:
    - (i) aksionet e zakonshme ose aksionet e zakonshme potenciale të së cilës tregtohen në një treg publik (në bursa të vendit apo të huaja ose në një treg jashtë bursave, përfshirë tregjet rajonale dhe vendore) ose
    - (ii) që deklaron, apo është në procesin e deklarimit, të pasqyrave të tij financiare në komisionin e letrave me vlerë ose organizëm tjetër rregullator për qëllimin e emetimit të aksioneve të zakonshme në një treg publik;
- 3 Një njësi ekonomike që jep informacione shpjeguese për fitimet për aksion duhet të llogarisë dhe japë informacione shpjeguese për fitimet për aksion në përputhje me këtë Standard.
- 4 Kur një njësi ekonomike paraqet edhe pasqyra financiare të konsoliduara edhe pasqyra financiare të veçanta të përgatitura në përputhje me SNK 27 *Pasqyrat Financiare të Konsoliduara dhe Individuale*, dhënia e informacioneve shpjeguese që kërkohen nga ky Standard duhet të paraqitet vetëm mbi bazën e informacioneve të konsoliduara. Një njësi ekonomike që zgjedh të japë informacione shpjeguese për fitimet për aksion në pasqyrat e saj financiare individuale paraqet këtë informacion për fitimet për aksion vetëm pasqyrën e saj të të ardhurave individuale. Njësia ekonomike nuk i paraqet këto informacione të fitimeve për aksion në pasqyrat financiare të konsoliduara.

Përkufizime

- 5 Më poshtë jepen përkufizimet e disa termave kryesore që përdoren në këtë standard:
- Kundërpaksimi** është rritja e fitimeve për aksion ose ulja e humbjes për aksion që rezulton nga supozimi që instrumentet e konvertueshme janë konvertuar, që opsionet apo garancitë janë ushtruar, apo që aksionet e zakonshme janë emetuar kundrejt plotësimit të kushteve të caktuara.
- Marrëveshja aksionit të kushtëzuar** është një marrëveshje për të emetuar aksione që varet nga plotësimi i kushteve të caktuara.
- Aksione të zakonshme të emetueshme me kusht** janë aksione të zakonshme të emetueshme për pak apo aspak mjete monetare kundrejt plotësimit të kushteve të caktuara në një marrëveshje aksioni të kushtëzuar.

Paksimi është një ulje në fitimet për aksion ose një rritje në humbjen për aksion e cila rezulton nga supozimi që instrumentet e konvertueshme janë konvertuar, që opsionet apo garancitë janë ushtruar, ose që aksionet e zakonshme janë emetuar kundrejt plotësimit të kushteve të caktuara.

Opsionet, garancitë dhe ekuivalentët e tyre janë instrumente financiarë që i japin të drejtën zotëruesit për të blerë aksione të zakonshme.

Një *aksion i zakonshëm* është një instrument i kapitalit të vet që i nën renditet të gjitha klasave të tjera të instrumenteve të kapitalit të vet.

Një *aksion i zakonshëm potencial* është një instrument financiar ose kontratë tjetër që mund t'i japë të drejtën zotëruesit të tyre për aksione të zakonshme.

Opsionet për të shitur të aksioneve të zakonshme janë kontrata që i japin të drejtën zotëruesit të shesë aksione të zakonshme me një çmim të caktuar për një periudhë të dhënë.

- 6 Aksionet e zakonshme marrin pjesë në fitimin e periudhës vetëm pasi kanë marrë pjesë llojet e tjera të aksioneve të tilla si aksionet preferenciale. Njësia ekonomike mund të ketë më shumë se një klasë të aksioneve të zakonshme. Aksionet e zakonshme të së njëjtës klasë kanë të njëjtat të drejta për të marrë dividendë.
- 7 Shembuj të aksioneve të zakonshme potencialë janë:
  - (a) detyrimet financiare ose instrumentat e kapitalit, përfshirë aksionet preferenciale, që janë të konvertueshme në aksione të zakonshme;
  - (b) opsionet dhe garancitë;
  - (c) aksionet të cilat mund të emetohen kundrejt plotësimit të kushteve që vijnë nga dispozitat kontraktuale, të tilla si blerja e një biznesi apo e aktiveve të tjera.
- 8 Termat e përkufizuara në SNK 32 *Instrumentet Financiare: Paraqitja* përdoren në këtë Standard me kuptimet e dhëna në paragrafin 11 të SNK 32, përveç rasteve kur njoftohen ndryshe. SNK 32 përkufizon instrumentin financiar, aktivin financiar, pasivin financiar, instrumentin e kapitalit të vet dhe vlerën e drejtë dhe jep udhëzime për zbatimin e këtyre përkufizimeve.

Matja

Fitimet bazë për aksion

- 9 Njësia ekonomike llogarit shumat e fitimeve bazë për aksion sipas fitimit ose humbjes që i atribuohen zotëruesve të aksioneve të zakonshme të njësisë ekonomike mëmë dhe, nëqoftëse paraqitet, fitimin ose humbjen nga operacionet e vazhdueshme që i atribuohen këtyre zotëruesve të kapitalit të vet.
- 10 Fitimet bazë për aksion llogariten duke pjestuar fitimin ose humbjen që i atribuohet zotëruesve të aksioneve të zakonshme të njësisë ekonomike mëmë (numëruesi) me numrin mesatar të ponderuar të aksioneve të zakonshme të emetuara (emëruesi) gjatë periudhës.
- 11 Objektivi i informacionit të fitimeve bazë për aksion është të japë një matje të interesave të secilit aksion të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë në performancën e njësisë ekonomike gjatë periudhës raportuese.

Fitimet

- 12 Për qëllimet e llogaritjes së fitimeve bazë për aksion, shumat që i atribuohen zotëruesve të kapitalit neto të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë në lidhje me:
  - (a) fitimin ose humbjen nga operacionet e vazhdueshme që i që i takon njësisë ekonomike mëmë; dhe
  - (b) fitimin ose humbjen që i takon njësisë ekonomike mëmë
 duhet të jenë shumat në (a) dhe (b) të rregulluara për shumat pas-tatimit të dividendëve preferencialë, diferencave që vijnë nga shlyerja e aksioneve preferencialë dhe efekte të tjera të ngjashme të aksioneve preferencialë të klasifikuar si kapital i vet.
- 13 Të gjithë elementët e të ardhurave dhe shpenzimeve që i atribuohen zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë që janë njohur në një periudhë, përfshirë shpenzimin për tatimin dhe dividendët e aksioneve preferencialë të klasifikuar si pasive përfshihen në përcaktimin e fitimit ose humbjes të periudhës që i atribuohen zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë (shih SNK 1 *Paraqitja e Pasqyrave Financiare*).

- 14 Shuma pas-tatimit e dividendëve preferencialë që i zbritet fitimit ose humbjes është:
- (a) shuma pas-tatimit e çdo dividendi preferencial për aksionet preferenciale jo-akumulative të deklaruar në lidhje me periudhën; dhe
  - (b) shuma pas-tatimit e dividendëve preferencialë për aksionet preferencialë akumulativë që kërkohet për periudhën, edhe nëse dividendët janë deklaruar ose jo. Shuma e dividendëve preferencialë të periudhës nuk përfshin shumën e ndonjë dividendi preferencial për aksione preferencialë akumulativë të paguara ose të deklaruar gjatë periudhës aktuale dhe që lidhen me periudhat e mëparshme.
- 15 Aksionet preferenciale që japin një dividend të ulët në fillim për të kompensuar një njësi ekonomike për shitjen e aksioneve preferenciale me zbritje, ose dividendi më i lartë se tregu në periudhat e mëvonshme për të kompensuar investitorët për blerjen e aksioneve preferenciale me një prim, nganjëhere referohen si aksione preferenciale me normë rritëse. Çdo emetim fillestar me zbritje ose me prim i aksioneve preferenciale me normë rritëse amortizohet në fitimet e pashpërndara duke përdorur metodën e interesit efektiv dhe trajtohet si dividend preferencial për qëllimet e llogaritjes të fitimeve për aksion.
- 16 Aksionet preferencialë mund të riblihen kundrejt një tenderi të njësisë ekonomike ofruar zotëruesve të tyre. Tejkalmi i vlerës së drejtë të shumës së paguar për aksionerët preferencialë mbi vlerën kontabël neto të aksioneve preferencialë paraqet një kthim për zotëruesit e aksioneve preferencialë dhe një zvogëlim në fitimet e pashpërndara të njësisë ekonomike. Kjo shumë zbritet në llogaritjen e fitimit ose humbjes që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë.
- 17 Konvertimet e mëparshme të aksioneve preferencialë të konvertueshëm mund induktohen nga një njësi ekonomike nëpërmjet ndryshimeve favorizuese të kushteve fillestare të konvertimit ose pagesës së shumave shtesë. Tejkalmi i vlerës së drejtë të aksioneve të zakonshme ose shumave të tjera të paguara mbi vlerën e drejtë të aksioneve të zakonshme të emetueshme sipas kushteve fillestare të konvertimit është një kthim për aksionerët preferencialë dhe është një zbritje në llogaritjen e fitimit ose humbjes që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë.
- 18 Çdo tejkalm i vlerës kontabël neto të aksioneve preferencialë mbi vlerën e drejtë të shumave të paguara për të shlyer ato i shtohet llogaritjes së fitimit ose humbjes që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë.

Aksionet

- 19 **Për qëllimet e llogaritjes së fitimeve bazë për aksion, numri i aksioneve të zakonshme është numri mesatar i ponderuar i aksioneve të zakonshme në qarkullim gjatë periudhës.**
- 20 Duke përdorur numrin mesatar të ponderuar të aksioneve të zakonshme në qarkullim gjatë periudhës pasqyrohet mundësia që shuma e kapitalit aksioner të ndryshojë gjatë periudhës si rezultat i një numri më të madh ose më të vogël të aksioneve që janë në qarkullim në çdo kohë. Numri mesatar i ponderuar i aksioneve të zakonshme në qarkullim gjatë periudhës është numri i aksioneve të zakonshme në qarkullim në fillim të periudhës, i rregulluar me numrin e aksioneve të zakonshme të riblera ose të emetuara gjatë periudhës shumëzuar me një faktor ponderues-kohë. Faktori ponderues-kohë është numri i ditëve që aksionet janë në qarkullim në raport me numrin total të ditëve të periudhës; në shumë rrethana është e përshtatshme të bëhet një përafrim i arsyeshëm i mesatares së ponderuar.
- 21 Aksionet përfshihen zakonisht në numrin mesatar të ponderuar të aksioneve që nga data që shuma është e arkëtueshme (që në përgjithësi është data e emetimit të tyre). për shembull:
- (a) aksionet e zakonshme të emetuara në këmbim të mjeteve monetare përfshihen kur mjetet monetare janë të arkëtueshme;
  - (b) aksionet e zakonshme të emetuara për ri-investim vullnetar të dividendëve në aksione të zakonshme ose preferenciale përfshihen kur dividendët janë ri-investuar;
  - (c) aksionet e zakonshme të emetuara si rezultat i konvertimit të një instrumenti borxhi me aksione të zakonshme përfshihen nga data që ndërpritet llogaritja e interesit.
  - (d) aksionet e zakonshme të emetuara në vend të interesit ose principalit të instrumentave të tjera financiare përfshihen nga data që ndërpritet llogaritja e interesit;
  - (e) aksionet e zakonshme të emetuara në këmbim të shlyerjes së një pasivi të njësisë ekonomike përfshihen që nga data e shlyerjes;
  - (f) aksionet e zakonshme të emetuara për blerjen e një aktivi që nuk është mjete monetare, përfshihen nga data në të cilën është njohur blerja; dhe
  - (g) aksionet e zakonshme të emetuara për kryerjen e shërbimeve për njësinë ekonomike përfshihen kur janë kryer shërbimet.

- Afatet e përfshirjes të aksioneve të zakonshme përcaktohen nga afatet dhe kushtet që shoqërojnë emetimin e tyre. Trajtimi i duhur bëhet bazuar në thelbin e çdo kontrate që shoqëron emetimin.
- 22 Aksionet e zakonshme të emetuara si pjesë e kostos së një kombinimi biznesi përfshihen në numrin mesatar të ponderuar të aksioneve që nga data e blerjes. Kjo sepse blerësi përfshin në pasqyrën e tij të të ardhurave fitimet dhe humbjet e njësisë ekonomike të blerë që nga kjo datë.
- 23 Aksionet e zakonshme që do të emetohen kundrejt konvertimit të një instrumenti të konvertueshëm të detyruar përfshihen në llogaritjen e fitimeve bazë për aksion që nga data që kontrata hyn në fuqi.
- 24 Aksionet e emetueshme me kusht trajtohen si në qarkullim dhe përfshihen në llogaritjen e fitimeve bazë për aksion vetëm nga data kur janë plotësuar të gjitha kushtet e nevojshme (dmth ngjarjet kanë ndodhur). Aksionet që janë të emetueshme vetëm me kalimin e kohës nuk janë aksione të emetueshme me kusht, sepse kalimi i kohës është i sigurtë. Aksionet e zakonshme në qarkullim që janë të kthyeshme me kusht (dmth subjekt i rithirjes) nuk trajtohen si në qarkullim dhe përjashtohen nga llogaritja e fitimeve bazë për aksion deri në datën që aksionet nuk janë më subjekt i rithirjes.
- 25 [Fshirë]
- 26 **Numri mesatar i ponderuar i aksioneve të zakonshme në qarkullim gjatë periudhës dhe për të gjitha periudhat e paraqitura duhet të rregullohet për ngjarjet, përveç rastit të konvertimit të aksioneve të zakonshme potenciale, të cilat kanë ndryshuar numrin e aksioneve të zakonshme në qarkullim pa një ndryshim korespondues të burimeve.**
- 27 Aksionet e zakonshme mund të emetohen, ose numri i aksioneve të zakonshme në qarkullim mund të ulet, pa një ndryshim korespondues të burimeve. Shembujt përfshijnë:
- (a) një emetim kapitalizimi ose emetim bonusi (ndonjëherë i quajtur si një dividend stoku);
  - (b) një element bonusi në ndonjë tjetër emetim, për shembull një element bonusi në një emetim të drejtash për aksionerët ekzistues;
  - (c) një shpërbërje aksioni; dhe
  - (d) një anulim i shpërbërjes së aksionit (konsolidimi i aksioneve).
- 28 Në një emetim kapitalizimi ose bonusi ose në një shpërbërje aksioni, aksionet e zakonshme emetohen për aksionerët ekzistues pa ndonjë shumë shtesë. Prandaj, numri i aksioneve të zakonshme në qarkullim rritet pa ndonjë rritje të burimeve. Numri i aksioneve të zakonshme në qarkullim para ngjarjes rregullohet proporcionalisht me ndryshimin në numrin e aksioneve të zakonshme në qarkullim sikur ngjarja ka ndodhur në fillim të periudhës më të parë të paraqitur. Për shembull, në një emetim bonusi dy-për-një, numri i aksioneve të zakonshme në qarkullim para emetimit është shumëzuar me tre për të përfituar numrin e ri total të aksioneve të zakonshme, ose me dy për të përfituar numrin e aksioneve të zakonshme shtesë.
- 29 Konsolidimi i aksioneve të zakonshme në përgjithësi ul numrin e aksioneve të zakonshme në qarkullim pa një ulje koresponduese të burimeve. Megjithatë, kur efekti i përgjithshëm është një riblerje aksioni me vlerën e drejtë, ulja në numrin e aksioneve të zakonshme në qarkullim është rezultat i një ulje koresponduese të burimeve. Një shembull është një konsolidim aksioni i kombinuar me një dividend të veçantë. Numri mesatar i ponderuar i aksioneve të zakonshme në qarkullim për periudhën në të cilën kryhet transaksioni i kombinuar rregullohet me uljen në numrin e aksioneve të zakonshme nga data që është njohur dividendi i veçantë.

Fitimet e pakësuara për aksion

- 30 **Njësia ekonomike duhet të llogarisë shumën e fitimeve të pakësuara për aksion për fitimin ose humbjen që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë, nëqoftëse paraqitet, fitimin ose humbjen nga operacionet e vazhdueshme që i atribuohen këtyre zotëruesve të kapitalit.**
- 31 **Për qëllimet e llogaritjes së fitimeve të pakësuara për aksion, njësia ekonomike duhet të rregullojë fitimin ose humbjen që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë dhe numrin mesatar të ponderuar të aksioneve në qarkullim, për efektet e të gjitha aksioneve të zakonshme potenciale të pakësueshme.**
- 32 Objektivi i fitimeve të pakësuara për aksion është i njëjtë me atë të fitimeve bazë për aksion – për të dhënë një matje të interesit të secilit aksion të zakonshëm në performancën e njësisë ekonomike – si edhe në dhënien e efektit për të gjithë aksionet e zakonshme potenciale të pakësueshme në qarkullim gjatë periudhës. Si rrjedhim:
- (a) fitimi ose humbja që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë rritet për shumën pas-tatimit të dividendëve dhe interesit të njohur në atë periudhë në lidhje me aksionet e zakonshme potenciale të pakësueshme dhe rregullohet për çdo ndryshim tjetër në të ardhura ose shpenzime që mund të vijnë nga konvertimi i aksioneve të zakonshme potenciale të pakësueshme; dhe

- (b) numri mesatar i ponderuar i aksioneve të zakonshme në qarkullim rritet me numrin mesatar të ponderuar të aksioneve të zakonshme shtesë që do të ishin në qarkullim duke supozuar konvertimin e të gjitha aksioneve të zakonshme potenciale të pakësueshme.

Fitimet

- 33 **Për qëllimin e llogaritjes së fitimeve të pakësuara për aksion, njësia ekonomike duhet të rregullojë fitimin ose humbjen që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë, siç llogaritet në përputhje me paragrafin 12, me efektin pas-tatimit të:**
- (a) **çdo dividendi ose elementëve të tjerë të lidhur me aksionet e zakonshme potenciale të pakësueshme, të pakësuara për të arritur tek fitimi ose humbja që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë siç llogaritet në përputhje me paragrafin 12;**
  - (b) **çdo interesi të njohur në periudhën e lidhur me aksionet e zakonshme potenciale të pakësueshme; dhe**
  - (c) **çdo ndryshimi tjetër në të ardhurat ose shpenzimet që mund të rezultojnë nga konvertimi i aksioneve të zakonshme potenciale të pakësueshme.**
- 34 Pasi aksionet e zakonshme potenciale të konvertohen në aksione të zakonshme, elementët e identifikuar në paragrafin 33(a)-(c) nuk paraqiten më. Në të kundërt, aksionet e reja të zakonshme kanë të drejtë të marrin pjesë në fitimin ose humbjen që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë. Për këtë, fitimi ose humbja që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë i llogaritur në përputhje me paragrafin 12, rregullohet për elementët e identifikuar në paragrafin 33(a)-(c) dhe çdo tatim i të lidhur me të. Shpenzimet e lidhura me aksionet e zakonshme potenciale përfshijnë kostot e transaksionit dhe zbritjet e kontabilizuara në përputhje me metodën e interesit efektiv (shih paragrafin 9 të SNK 39 *Instrumentat Financiarë: Njohja dhe Matja*, sipas rishikimit në 2003).
- 35 Konvertimi i aksioneve të zakonshme potenciale mund të çojë në ndryshime pasuese në të ardhura ose shpenzime. Për shembull, ulja e shpenzimeve për interesa që lidhen me aksionet e zakonshme potenciale dhe rritjet që rezultojnë në fitimin ose uljet e humbjes mund të çojë në një rritje të shpenzimeve që lidhen me një plan për ndarje të fitimit jo-diskriminues për të punësuarit. Për qëllimet e llogaritjes së fitimeve të pakësuara për aksion, fitimi ose humbja që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë rregullohet për çdo ndryshim pasues të tillë në të ardhura ose shpenzime.

Aksionet

- 36 **Për qëllimin e llogaritjes së fitimeve të pakësuara për aksion, numri i aksioneve të zakonshme duhet të jetë numri mesatar i ponderuar i aksioneve të zakonshme i llogaritur në përputhje me paragrafët 19 dhe 26, plus numrin mesatar të ponderuar të aksioneve të zakonshme që mund të emetohen nga konvertimi i të gjitha aksioneve të zakonshme potenciale të pakësueshme në aksione të zakonshme. Aksionet e zakonshme potenciale të pakësueshme duhet të konsiderohen se janë konvertuar në aksione të zakonshme në fillim të periudhës ose, nëse më vonë, në datën e emetimit të aksioneve të zakonshme potenciale.**
- 37 Aksionet e zakonshme potenciale të pakësueshme duhet të përcaktohen në mënyrë të pavarur për secilën periudhë të paraqitur. Numri i aksioneve të zakonshme potenciale të pakësueshme përfshirë në periudhën nga fillimi i vitit deri në momentin aktual nuk është një mesatare e ponderuar e aksioneve të zakonshme potenciale të pakësueshme të përfshira në përlllogaritjet për secilën periudhë të ndërmjetme.
- 38 Aksionet e zakonshme potenciale ponderohen për periudhën që ato janë në qarkullim. Aksionet e zakonshme potenciale që janë anuluar ose lejuar të tërhiqen gjatë periudhës përfshihen në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion vetëm për pjesën e periudhës gjatë të cilës ato kanë qënë në qarkullim. Aksionet e zakonshme potenciale që janë konvertuar në aksione të zakonshme gjatë periudhës përfshihen në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion nga fillimi i periudhës deri në datën e konvertimit; nga data e konvertimit, aksionet e zakonshme që rezultojnë përfshihen edhe në fitimet bazë edhe në fitimet e pakësuara për aksion.
- 39 Numri i aksioneve të zakonshme që mund të emetohen nga konvertimi i aksioneve të zakonshme potenciale të pakësueshme përcaktohet nga kushtet e aksioneve të zakonshme potenciale. Kur ekzistojnë më shumë se një bazë konvertimi, llogaritja merr parasysh normën e konvertimit ose çmimin e ushtrimit më të mirë nga këndvështrimi i zotëruesit të aksioneve të zakonshme potenciale.
- 40 Një filial, sipërmarrje e përbashkët ose pjesëmarrje mund të emetojë aksione të zakonshme potenciale për palë të treta përveç mëmës, sipërmarrësit ose investitorit, që janë të konvertueshme qoftë në aksione të zakonshme të filialit, sipërmarrjes së përbashkët ose pjesëmarrjes, ose qoftë në aksione të zakonshme të mëmës, sipërmarrësit ose investitorit (njësia raportuese). Nëqoftëse këto aksione të zakonshme potenciale të filialit, sipërmarrjes së përbashkët ose pjesëmarrjes kanë efekt pakësues në fitimet bazë për aksion të njësisë raportuese, ato përfshihen në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion.

Aksione të zakonshme potenciale të pakësueshme

- 41** Aksionet e zakonshme potenciale trajtohen si të pakësueshme kur, dhe vetëm kur, konvertimi i tyre në aksione të zakonshme do të ulë fitimet për aksion ose do të rrisë humbjen për aksion nga operacionet e vazhdueshme.
- 42** Njësia ekonomike përdor fitimin ose humbjen nga operacionet e vazhdueshme që i takon njësisë ekonomike mëmë si numër kontrolli për të përcaktuar nëse aksionet e zakonshme potenciale janë të pakësueshme ose të kundërpakësueshme. Fitimi ose humbja nga operacionet e vazhdueshme që i atribuohen njësisë ekonomike mëmë rregullohet në përputhje me paragrafin 12 dhe përjashton elementët që lidhen me operacionet jo të vazhdueshme.
- 43** Aksionet e zakonshme potenciale janë të kundërpakësueshëm kur konvertimi i tyre në aksione të zakonshme do të rrisë fitimet për aksion ose do të ulë humbjen për aksion nga operacionet e vazhdueshme. Llogaritja e fitimeve të pakësuar për aksion nuk merr parasysh konvertimin, ushtrimin, ose emetime të tjera të aksioneve të zakonshme potenciale të cilat mund të kenë një efekt kundërpakësues në fitimet për aksion.
- 44** Në përcaktimin nëse aksionet e zakonshme potenciale janë pakësuese ose kundërpakësuese, çdo emetim ose seri e aksioneve të zakonshme potenciale merret në konsideratë veças dhe jo sëbashku. Rradha me të cilën merren në konsideratë aksionet e zakonshme potenciale mund të ndikojë nëse ato janë pakësuese ose jo. Për këtë, për të maksimizuar paksimin e fitimeve bazë për aksion, secili emetim ose seri e aksioneve të zakonshme potenciale trajtohet sipas rradhës nga ato më shumë të pakësueshëm deri tek ato më pak të pakësueshëm, dmth aksionet e zakonshme potenciale të pakësueshme me 'fitime për aksion rritëse' më të ulta përfshihen në llogaritjen e fitimeve të pakësuar për aksion përpara atyre me fitime më të larta për aksione rritëse. Opsionet dhe garancitë në përgjithësi përfshihen përpara, sepse ato nuk ndikojnë në numëruesin e llogaritjes.

Opsionet, garancitë dhe ekuivalentët e tyre

- 45** Për qëllimet e llogaritjes së fitimeve të pakësuar për aksion, një njësi ekonomike duhet të marrë parasysh ushtrimin e opsioneve dhe garancive të pakësueshme të njësisë ekonomike. Të ardhurat e supozuara nga këto instrumente trajtohen sikur janë marrë prej emetimit të aksioneve të zakonshme me çmimin mesatar të tregut të aksioneve të zakonshme gjatë periudhës. Diferenca mes numrit të aksioneve të zakonshme të emetuara dhe numrit të aksioneve të zakonshme që do të duhej të emetoheshin me çmimin mesatar të tregut të aksioneve të zakonshme gjatë periudhës trajtohet si një emetim i aksioneve të zakonshme falas.
- 46** Opsionet dhe garancitë janë të pakësueshme kur ato mund të rezultojnë në emetim të aksioneve të zakonshme për më pak se çmimi mesatar i tregut të aksioneve të zakonshme gjatë periudhës. Shuma e pakësimit është çmimi mesatar i tregut të aksioneve të zakonshme gjatë periudhës minus çmimin e emetimit. Për këtë, për të llogaritur fitimet e pakësuar për aksion, aksionet e zakonshme potenciale trajtohen sikur janë edhe (a) edhe (b) mëposhtë:
- (a) një kontratë për të emetuar një numër të caktuar të aksioneve të zakonshme me çmimin e tyre mesatar të tregut gjatë periudhës. Këto aksione të zakonshme supozohet se janë çmuar drejt dhe nuk janë as të pakësueshëm dhe as të kundërpakësueshëm. Ato nuk merren parasysh në llogaritjen e fitimeve të pakësuar për aksion.
  - (b) një kontratë për të emetuar falas aksione të zakonshme të mbetura. Këto aksione të zakonshme nuk gjenerojnë të ardhura dhe nuk kanë efekt në fitimin ose humbjen që i takon aksioneve të zakonshme në qarkullim. Prandaj, këto aksione janë të pakësueshme dhe i shtohen numrit të aksioneve të zakonshme në qarkullim në llogaritjen e fitimeve të pakësuar për aksion.
- 47** Opsionet dhe garancitë kanë efekt pakësues vetëm atëherë kur çmimi mesatar i tregut të aksioneve të zakonshme gjatë periudhës tejkalon çmimin e ushtrimit të opsioneve ose garancive (dmth ato janë 'të favorshme'). Fitimet për aksion të raportuara më parë nuk rregullohen në mënyrë retroaktive për të pasqyruar ndryshimet në çmimet e aksioneve të zakonshme.
- 47A** Për opsionet e aksionit dhe marrëveshjet e tjera të pagesave me bazë aksionin për të cilat zbatohet SNRF 2 *Pagesat me Bazë Aksionin*, çmimi i emetimit i referuar në paragrafin 46 dhe çmimi i ushtrimit i referuar në paragrafin 47 duhet të përfshijnë vlerën e drejtë të secilit prej mallrave ose shërbimeve që duhet t'i furnizohen njësisë ekonomike në të ardhmen sipas opsionit të aksionit ose marrëveshjeve të tjera të pagesave me bazë aksionin.
- 48** Opsionet e aksionit të punonjësve me kushte fikse ose të përcaktueshme dhe aksionet e zakonshme jo të dhëna trajtohen si opsione në llogaritjen e fitimeve të pakësuar për aksion, edhe kur ato mund të kushtëzohen në dhënie. Ato trajtohen si në qarkullim në datën e grantit. Opsionet e aksionit me bazë performancën e punonjësve trajtohen si aksione të emetueshme me kusht sepse emetimi i tyre varet nga plotësimi i kushteve të caktuara si shtesë e kalimit të kohës.

Instrumente të konvertueshme

- 49 Efekti pakësues i instrumentave të konvertueshëm duhet të pasqyrohet në fitimet e pakësuara për aksion në përputhje me paragrafët 33 dhe 36.
- 50 Aksionet preferenciale të konvertueshme janë të kundërpakësueshëm kurdoherë që shuma e dividendit të këtyre aksioneve në periudhën aktuale ose të akumuluar për aksionet e zakonshme të përfitueshme nga konvertimi tejkalon fitimet bazë për aksion. Në mënyrë të ngjashme, borxhi i konvertueshëm është i kundërpakësueshëm kurdoherë që interesi i tij (neto nga tatimet dhe ndryshimet e tjera në të ardhura ose shpenzime) për aksionet e zakonshme të përfitueshme nga konvertimi tejkalon fitimet bazë për aksion.
- 51 Konvertimi me riblerje ose i detyruar i aksioneve preferenciale të konvertueshme mund të ndikojë vetëm në një pjesë të aksioneve preferenciale të konvertueshme që ishin më parë në qarkullim. Në këto raste, çdo tejkalim i shumës që i referohet paragrafi 17 i atribuohet atyre aksioneve që janë ri-përcaktuar ose konvertuar për qëllimet e përcaktimit nëse aksionet preferenciale të mbetura në qarkullim janë ose jo të pakësueshme. Aksionet e ri-përcaktuara ose të konvertuara trajtohen veças nga ato aksione që nuk janë ri-përcaktuar ose konvertuar.

Aksione të emetueshme me kusht

- 52 Si edhe në llogaritjen e fitimeve bazë për aksion, aksionet e zakonshme të emetueshme me kusht trajtohen si në qarkullim dhe përfshihen në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion nëqoftëse plotësohen kushtet (dmth ngjarjet kanë ndodhur). Aksionet e emetueshme me kusht përfshihen nga fillimi i periudhës (ose nga data e marrëveshjes së aksionit me kusht, nëse kjo ndodh më vonë). Nëqoftëse kushtet nuk plotësohen, numri i aksioneve të emetueshme me kusht të përfshira në llogaritjet e fitimeve të pakësuara për aksion bazohet në numrin e aksioneve që mund të jenë të emetueshme nëqoftëse fundi i periudhës do të jetë edhe fundi i periudhës me kusht. Riparaqitja nuk lejohet nëqoftëse nuk janë plotësuar kushtet në kohën kur ka skaduar periudha me kusht.
- 53 Nëqoftëse marrja ose mbajtja e një shume të caktuar të fitimeve për një periudhë është kushti për emetimin me kusht dhe nëqoftëse kjo shumë ka qënë marrë në fund të periudhës raportuese por duhet të mbahet përtej fundit të periudhës raportuese për një periudhë shtesë, atëherë, kur llogariten fitimet e pakësuara për aksion, aksionet e zakonshme shtesë trajtohen si në qarkullim, nëqoftëse efekti është pakësues. Në këtë rast, llogaritja e fitimeve të pakësuara për aksion bazohet në numrin e aksioneve të zakonshme që do të ishin emetuar nëqoftëse shuma e fitimeve në fund të periudhës raportuese ishte shuma e fitimeve në fund të periudhës me kusht. Për arsye se fitimet mund të ndryshojnë në periudhën e ardhshme, llogaritja e fitimeve bazë për aksion nuk përfshin këto aksione të zakonshme të emetueshme me kusht deri në fund të periudhës me kusht sepse nuk plotësohen të gjitha kushtet e nevojshme.
- 54 Numri i aksioneve të zakonshme të emetueshme me kusht mund të varet nga çmimi i ardhshëm i tregut të aksioneve të zakonshme. Në këtë rast, nëqoftëse efekti është pakësues, llogaritja e fitimeve të pakësuara për aksion bazohet në numrin e aksioneve të zakonshme që duhet të ishin emetuar nëse çmimi i tregut në fund të periudhës raportuese do të ishte edhe çmimi i tregut në fund të periudhës me kusht. Nëqoftëse kushti bazohet në një mesatare të çmimeve të tregut gjatë periudhës së kohës që shtrihet përtej fundit të periudhës raportuese, përdoret mesatarja për periudhën e kohës që ka kaluar. Për arsye se çmimi i tregut mund të ndryshojë në periudhën e ardhshme, llogaritja e fitimeve bazë për aksion nuk përfshin këto aksione të zakonshme të emetueshme me kusht deri në fund të periudhës me kusht sepse nuk plotësohen të gjitha kushtet e nevojshme.
- 55 Numri i aksioneve të zakonshme të emetueshme me kusht mund të varet nga fitimet e ardhshme dhe çmimet e ardhshme të aksioneve të zakonshme. Në këto raste, numri i aksioneve të zakonshme që përfshihet në llogaritjet e fitimeve të pakësuara për aksion bazohet në të dyja kushtet (dmth fitimet e deritanishme dhe çmimi aktual i tregut në fund të periudhës raportuese). Aksionet e zakonshme të emetueshme me kusht nuk përfshihen në llogaritjet e fitimeve të pakësuara për aksion përveç rastit kur plotësohen të dyja kushtet.
- 56 Në raste të tjera, numri i aksioneve të zakonshme të emetueshme me kusht varet nga një kusht i ndryshëm nga fitimet ose çmimi i tregut (për shembull, hapja e një numri të caktuar të magazinave të shitjes me pakicë). Në këto raste, duke supozuar se statusi aktual i kushtit mbetet i pandryshuar deri në fund të periudhës me kusht, aksionet e zakonshme të emetueshme me kusht përfshihen në llogaritjet e fitimeve të pakësuara për aksion në përputhje me statusin në fund të periudhës raportuese.
- 57 Aksionet e zakonshme potenciale të emetueshme me kusht (përveç atyre që mbulohen nga një marrëveshje aksioni me kusht, të tilla si instrumenta të konvertueshëm të emetueshëm me kusht) përfshihen në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion si mëposhtë:
- (a) njësia ekonomike përcakton nëse aksionet e zakonshme potenciale mund të supozohen të jenë të emetueshme mbi bazën e kushteve të caktuara për emetimin e tyre në përputhje me dispozitat e aksionit të zakonshëm me kusht të paragrafëve 52-56 ; dhe

- (b) nëqoftëse këto aksione të zakonshme potenciale duhet të pasqyrohen në fitimet e pakësuara për aksion, njësia ekonomike përcakton ndikimin e tyre në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion duke ndjekur dispozitat për opsionet dhe garancitë në paragrafët 45-48, dispozitat për instrumentat e konvertueshëm në paragrafët 49-51, dispozitat për kontratat që mund të shlyhen me aksione të zakonshme ose mjete monetare në paragrafët 58-61, ose dispozita të tjera, cilat mund të jenë përshtatëshme.

Megjithatë, ushtrimi ose konvertimi nuk merret parasysh për qëllimet e llogaritjes së fitimeve të pakësuara për aksion përveç rasteve kur është marrë parasysh ushtrimi ose konvertimi i aksioneve të zakonshme potenciale në qarkullim të ngjashme që nuk janë të emetueshme me kusht.

Kontratat që mund të shlyhen me aksione të zakonshme ose me mjete monetare

- 58 Kur njësia ekonomike ka emetuar një kontratë që mund të shlyhet me aksione të zakonshme ose me mjete monetare, kjo në opsion të njësisë ekonomike, ajo duhet të marrë parasysh që kontrata do të shlyhet me aksione të zakonshme dhe aksionet e zakonshme potenciale që rezultojnë duhet të përfshihen në fitimet e pakësuara për aksion nëse efekti është pakësues.**
- 59 Kur një kontratë e tillë paraqitet për qëllimet e kontabilizimit si një aktiv, ose një detyrim, ose ka një përbërës të kapitalit të vet dhe një përbërës të detyrimeve, njësia ekonomike rregullon numëruesin për çdo ndryshim në fitim ose humbje që do të kishte rezultuar gjatë periudhës nëse kontrata ka qënë klasifikuar e gjitha si një instrument i kapitalit të vet. Ky rregullim është i ngjashëm me rregullimet që kërkohen në paragrafin 33.
- 60 Për kontratat që mund të shlyhen me aksione të zakonshme ose mjete monetare, kjo në opsion të zotëruesit, për llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion duhet të përdoret shlyerja në mjete monetare dhe shlyerja me aksione që është më shumë pakësuese.**
- 61 Një shembull i një kontrate që mund të shlyhet me aksione të zakonshme ose mjete monetare është një instrument borxhi që, në maturim, i jep njësisë ekonomike të drejta të pakufizuara që të shlyejë shumën e principalit me mjete monetare ose me aksione të zakonshme të vetat. Shembull tjetër është një opsion për të shitur me shkrim që i jep të drejtën zotëruesit të zgjedhë shlyerjen me aksione të zakonshme ose mjete monetare.

Opsione të blera

- 62 Kontratat e tilla si opsionet e blera për të shitur dhe opsionet e blera për të blerë (dmth opsionet e mbajtura nga njësia ekonomike në aksionet e veta të zakonshme) nuk përfshihen në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion sepse përfshirja e tyre do të ishte kundërpakësuese. Opsioni për të shitur duhet të ushtrohet vetëm nëse çmimi i ushtrimit ka qënë më i lartë se sa çmimi i tregut dhe opsioni për të blerë duhet të ushtrohet vetëm nëse çmimi i ushtrimit ka qënë më i ulët se sa çmimi i tregut.

Opsionet për të shitur me shkrim

- 63 Kontratat të cilat kërkojnë nga njësia ekonomike që të riblerë aksionet e veta, të tilla si opsionet për të shitur me shkrim dhe kontratat e blerjes të ardhëshme, pasqyrohen në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion nëse efekti është pakësues. Nëqoftëse këto kontrata janë ‘të favorshme’ gjatë periudhës (dmth çmimi i ushtrimit ose shlyerjes është mbi çmimin mesatar të tregut për atë periudhë), efekti i mundshëm pakësues në fitimet për aksion duhet të llogaritet si mëposhtë:**
- (a) duhet të supozohet se në fillim të periudhës do të emetohen mjaftueshëm aksione të zakonshme (me çmimin mesatar të tregut gjatë periudhës) për të ngritur të ardhura për të plotësuar kontratën;
  - (b) duhet të supozohet se të ardhurat nga emetimi përdoren për të plotësuar kontratën (dmth për të riblerë aksionet e zakonshme); dhe
  - (c) aksionet e zakonshme rritëse (diferenca mes numrit të aksioneve të zakonshme të supozuara si të emetuara dhe numrit të aksioneve të zakonshme të marra nga plotësimi i kontratës) duhet të përfshihen në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion.

Rregullimet retrospektive

- 64 Nëqoftëse numri i aksioneve të zakonshme ose aksioneve të zakonshme potenciale në qarkullim rritet si rezultat i një emetimi kapitalizimi, emetimi bonusi ose shpërbërje aksioni, ose ulet si rezultat i një anulimi të shpërbërjes së aksionit, llogaritja e fitimeve bazë dhe fitimeve të pakësuara për aksion për të gjitha periudhat e paraqitura duhet të rregullohet retrospektivisht. Nëqoftëse këto ndryshime ndodhin pas datës**

- së bilancit por përpara se të miratohen për publikim pasqyrat financiare, llogaritjet për aksion për këto pasqyra dhe për pasqyrat financiare të paraqitura për periudhat e mëparshme duhet të bazohen në numrin e ri të aksioneve. Fakti që llogaritjet për aksion pasqyrojnë këto ndryshime në numrin e aksioneve duhet të sqarohet në dhënien e informacioneve shpjeguese. Më tej, fitimet bazë dhe të pakësuara për aksion për të gjitha periudhat e paraqitura duhet të rregullohen për efektet e gabimeve dhe rregullimeve që rezultojnë nga ndryshimet në politikat kontabël që kontabilizohen retrospektivisht.
- 65 Njësia ekonomike nuk riparaqet fitimet e pakësuara për aksion të secilës periudhë të mëparshme të paraqitur për ndryshimet në supozimet e përdorura në llogaritjet e fitimeve për aksion ose për konvertimin e aksioneve të zakonshme potenciale në aksione të zakonshme.

Paraqitja

- 66 Njësia ekonomike paraqet në pasqyrën e të ardhurave fitimet bazë dhe fitimet e pakësuara për aksion për fitimin ose humbjen nga operationet e vazhdueshme që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë dhe për fitimin ose humbjen që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë për periudhën për secilën klasë të aksioneve të zakonshme që ka të drejta të ndryshme në ndarjen e fitimit për periudhën. Një njësi ekonomike paraqet fitimet bazë dhe të pakësuara për aksion me rëndësi të barabartë për të gjitha periudhat e paraqitura.
- 67 Fitimet për aksion paraqiten për çdo periudhë për të cilën paraqitet një pasqyrë të ardhurash. Nëqoftëse fitimet e pakësuara për aksion raportohen për të paktën një periudhë, ato duhet të raportohen për të gjitha periudhat e paraqitura, edhe nëse ato janë të barabarta me fitimet bazë për aksion. Nëqoftëse fitimet bazë dhe të pakësuara për aksion janë të barabarta, paraqitja e të dyjave mund të bëhet në një rresht të pasqyrës së të ardhurave.
- 68 Njësia ekonomike që raporton një operacion jo të vazhdueshëm jep informacione shpjeguese për shumat bazë dhe të pakësuara për aksion për operacionin jo të vazhdueshëm qoftë në pasqyrën e të ardhurave ose qoftë në shënimet shpjeguese.
- 69 Njësia ekonomike paraqet fitimet bazë dhe të pakësuara për aksion, edhe nëse shumat janë negative (dmth një humbje për aksion).

Dhënia e informacioneve shpjeguese

- 70 Njësia ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese vijuese:
- (a) shumat e përdorura si numërues në llogaritjen e fitimeve bazë dhe të pakësuara për aksion, dhe një rakordim të këtyre shumave me fitimin ose humbjen që i takon njësisë ekonomike mëmë për periudhën. Rakordimi përfshin efektin individual për secilën klasë të instrumentave që ndikon në fitimet për aksion.
  - (b) numrin mesatar të ponderuar të aksioneve të zakonshme të përdorur si emërues i përbashkët në llogaritjen e fitimeve bazë dhe fitimeve të pakësuara për aksion, dhe rakordimin e këtyre emëruesve me njëri tjetrin. Rakordimi përfshin efektin individual për secilën klasë të instrumentave që ndikon në fitimet për aksion.
  - (c) instrumentat (përfshirë aksionet e emetueshme me kusht) që kanë mundësi të pakësojnë fitimet bazë për aksion në të ardhmen, por që nuk janë përfshirë në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion sepse ato janë kundërpakësuese për periudhën (at) e paraqitur.
  - (d) një përshkrim të transaksioneve me aksione të zakonshme ose të transaksioneve me aksione të zakonshme potenciale, përveç atyre të kontabilizuara në përputhje me paragrafin 64, që ndodhin mbas datës së bilancit dhe të cilat do të ndryshonin në mënyrë të ndjeshme numrin e aksioneve të zakonshme ose aksioneve të zakonshme potenciale në qarkullim në fund të periudhës nëqoftëse këto transaksione do të kishin ndodhur para përfundimit të periudhës raportuese.
- 71 Shembuj të transaksioneve të përmendura në paragrafin 70(d) përfshijnë:
- (a) një emetim aksionesh për mjete monetare;
  - (b) një emetim i aksioneve kur të ardhurat përdoren për të paguar borxhin ose aksionet preferenciale në qarkullim në datën e bilancit;
  - (c) riblerja e aksioneve të zakonshme në qarkullim;
  - (d) konvertimi ose ushtrimi i aksioneve të zakonshme potenciale në qarkullim në datën e bilancit me aksione të zakonshme;
  - (e) një emetim i opsioneve, garancive, ose instrumentave të konvertueshëm; dhe

- (f) plotësimi i kushteve të cilat mund të rezultojnë në emetimin e aksioneve të emetueshme me kusht.
- Shumat e fitimeve për aksion nuk rregullohen për ato transaksione që ndodhin mbas datës së bilancit sepse këto transaksione nuk ndikojnë në shumën e kapitalit të përdorur për të prodhuar fitimin ose humbjen e periudhës.
- 72 Instrumentat financiarë dhe kontratat e tjera që gjenerojnë aksione të zakonshme potenciale mund të kenë afate dhe kushte që ndikojnë në matjen e fitimeve bazë dhe fitimeve të pakësuara për aksion. Këto afate dhe kushte mund të përcaktojnë nëse ndonjë nga aksionet e zakonshme potenciale është pakësues dhe, nëse është kështu, efektin në numrin mesatar të ponderuar të aksioneve në qarkullim dhe çdo rregullim vijues në fitimin ose humbjen që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm. Inkurajohet dhënia e informacioneve shpjeguese për afatet dhe kushtet e këtyre instrumentave financiarë dhe kontratat e tjera, nëqoftëse kjo nuk kërket (shih SNRF 7 *Instrumentat Financiarë: Dhënia e Informacioneve Shpjeguese*).
- 73 Nëqoftëse njësia ekonomike jep informacione shpjeguese, si shtesë të atij të dhënë për fitimet bazë dhe fitimet e pakësuara për aksion, për shumat për aksion duke përdorur një përbërës raportues të pasqyrës së të ardhurave të ndryshëm nga ato të kërkuar nga ky Standard, këto shuma duhet të llogariten duke përdorur numrin mesatar të ponderuar të aksioneve të zakonshme të përcaktuar në përputhje me këtë Standard. Shumat bazë dhe të pakësuara për aksion që lidhen me këto përbërës duhet të jepen në informacione shpjeguese me rëndësi të barabartë dhe të paraqiten në shënimet shpjeguese. Njësia ekonomike duhet të tregojë bazat me të cilat është (janë) përcaktuar numëruesi (numëruesit), përfshirë edhe nëse shumat për aksion janë para tatimit ose pas tatimit. Nëqoftëse një përbërës i pasqyrës së të ardhurave përdoret por nuk raportohet si një zë i veçantë në pasqyrën e të ardhurave, duhet të jepet një rakordim mes përbërësit të përdorur dhe zërit që është raportuar në pasqyrën e të ardhurave.

Data e hyrjes në fuqi

- 74 Një njësi ekonomike duhet të zbatojë këtë Standard për periudhat vjetore që fillojnë më datën 1 janar 2005 e në vijim. Inkurajohet zbatimi para kesaj date. Nëse një njësi ekonomike e zbaton këtë Standard për një periudhë që fillon përpara datës 1 janar 2005, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.

Shfuqizimi deklarativ të tjera

- 75 Ky Standard zëvendëson SNK 33 *Fitimet Për Aksion* (publikuar në 1997).
- 76 Ky Standard zëvendëson KIS-24 *Fitimet për Aksion – Instrumentet Financiarë dhe Kontratat e Tjera që Mund të Shlyhen me Aksione*.

Shtojcë A

Udhëzues Zbatimi

Kjo shtojcë është pjesë integrale e Standardit.

Fitimi ose humbja që takon njësisë ekonomike mëmë;

- A1 Për qëllimet e llogaritjes së fitimeve për aksion bazuar në pasqyrat financiare të konsoliduara, fitimi ose humbja që i takon njësisë ekonomike mëmë paraqitet në fitimin ose humbjen e njësisë ekonomike të konsoliduar mbasi rregullohet për interesat minoritare.

Emetimet e të drejtave

- A2 Emetimi i aksioneve të zakonshme në kohën e ushtrimit ose konvertimit të aksioneve të zakonshme potenciale në përgjithësi nuk krijon një element bonusi. Kjo sepse aksionet e zakonshme potenciale emetohen në përgjithësi për vlerën e plotë, që rezulton në një ndryshim proporcional të burimeve të disponueshme nga njësia ekonomike. Në emetimin e të drejtave, megjithatë, çmimi i ushtrimit shpesh është më i ulët se vlera e drejtë e aksioneve. Prandaj, siç përmendet në paragrafin 27(b), të tilla emetime të të drejtave përfshijnë një element bonusi. Nëqoftëse një emetim i të drejtave ofrohet për të gjithë aksionerët ekzistues, numri i aksioneve të zakonshme për t'u përdorur në llogaritjen e fitimeve bazë dhe fitimeve të pakësuara për aksion për të gjitha periudhat përpara emetimit të të drejtave është numri i aksioneve të zakonshme në qarkullim para emetimit, i shumëzuar me faktorin e mëposhtëm:

Vlera e drejtë për aksion menjëherë përpara ushtrimit të të drejtave

Vlera e drejtë për aksion teorikisht pa të drejtat

Vlera e drejtë për aksion teorikisht pa të drejtat llogaritet duke mbledhur vlerën e tregut të përgjithshme të aksioneve menjëherë përpara ushtrimit të të drejtave me të ardhurat nga ushtrimi i të drejtave, dhe duke i pjestuar me numrin e aksioneve në qarkullim mbas ushtrimit të të drejtave. Kur të drejtat tregtohen në publik veças nga aksionet përpara datës së ushtrimit, vlera e drejtë për qëllimet e kësaj llogaritje përcaktohet sa më afër ditës së fundit në të cilën janë tregtuar aksionet së bashku me të drejtat.

Numëri i kontrollit

- A3 Për të ilustruar zbatimin e nocionit të numrit të kontrollit të përshkruar në paragrafët 42 dhe 43, supozojmë se një njësi ekonomike ka fitim nga operacionet e vazhdueshme që i takon njësisë ekonomike mëmë për 4,800 NjM, një humbje nga operacionet jo të vazhdueshme që i takon njësisë ekonomike mëmë për (7,200 NjM), një humbje që i takon njësisë ekonomike mëmë për (2,400 NjM), dhe 2,000 aksione të zakonshme dhe 400 aksione të zakonshme potenciale në qarkullim. Fitimet bazë për aksion të njësisë ekonomike janë 2.40 NjM nga operacionet e vazhdueshme, (3.60 NjM) nga operacionet jo të vazhdueshme dhe (1.20 NjM) nga humbja. 400 aksionet e zakonshme potenciale përfshihen në fitimet e pakësuara për aksion sepse rezultojnë me 2.00 NjM fitime për aksion nga operacionet e vazhdueshme që janë pakësues, duke supozuar se këto 400 aksione të zakonshme potenciale nuk kanë ndikim në fitim ose në humbje. Për arsye se fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i takon njësisë ekonomike mëmë është numër kontrolli, njësia ekonomike përfshin këto 400 aksione të zakonshme potenciale në llogaritjen e shumave të tjera të fitimeve për aksion, edhe pse kështu shumat që rezultojnë të fitimeve për aksion janë kundërpakësuese kundrejt shumave të fitimeve bazë për aksion të krahasueshme me to, dmth se humbja për aksion është më e ulët [(3.00 NjM) për aksion humbje nga operacionet jo të vazhdueshme dhe (1.00 NjM) për aksion humbje].

* Në këtë udhëzues, shumat monetare janë emëruar në 'Njësi Monetare' (NjM).

Çmimi mesatar i tregut të aksioneve të zakonshme

- A4 Për qëllimet e llogaritjes së fitimeve të pakësuara për aksion, çmimi mesatar i tregut të aksioneve të zakonshme që supozohet se janë emtuar llogaritet mbi bazën e çmimit mesatar të tregut të aksioneve të zakonshme gjatë periudhës. Teorikisht, çdo transaksion i tregut për aksionet e zakonshme të njësisë ekonomike mund të përfshihet në përcaktimin e çmimit mesatar të tregut. Megjithatë nga ana praktike, është zakonisht e përshtatshme një mesatare e thjeshtë e çmimeve javore ose mujore.
- A5 Në përgjithësi, çmimet e mbylljes së tregut janë të përshtatshëm për llogaritjen e çmimit mesatar të tregut. Megjithatë, kur çmimet luhaten shumë, një mesatare e çmimeve të larta me ato të ulta prodhon një çmim më përfaqësues. Metoda e përdorur për të llogaritur çmimin mesatar të tregut përdoret në mënyrë të qëndrueshme përveç rasteve kur ajo nuk është më përfaqësuese për arsye të ndryshimeve të kushteve. Për shembull, një njësi ekonomike që përdor çmimet e mbylljes së tregut për të llogaritur çmimin mesatar të tregut prej disa vjetësh me çmime relativisht stabil, mund të ndryshojë atë me çmimet e larta dhe të ulta nëse çmimet fillojnë të luhaten shumë dhe çmimet e mbylljes së tregut nuk prodhojnë më një çmim mesatar përfaqësues.

Opsionet, garancitë dhe ekuivalentët e tyre

- A6 Opsionet ose garancitë për të blerë instrumenta të konvertueshëm supozohet se ushtrohen për të blerë instrumentat e konvertueshëm kurdoherë që çmimet mesatare edhe të instrumentit të konvertueshëm edhe të aksioneve të zakonshme të përfitueshme nga konvertimi të jenë mbi çmimin e ushtrimit të opsioneve ose garancive. Megjithatë, ushtrimi nuk supozohet përveç rasteve, nëse ka të tillë, të konvertimit të instrumentave të ngjashëm të konvertueshëm në qarkullim.
- A7 Opsionet ose garancitë mund të lejojnë ose të kërkojnë tenderimin e borxhit ose instrumentave të tjerë të njësisë ekonomike (ose të mëmës së tij ose të një filiali) në pagimin e të gjithë ose të një pjese të çmimit të ushtrimit. Në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion, këto opsione ose garanci kanë një efekt pakësues nëqoftëse (a) çmimi mesatar i tregut i aksioneve përkatëse të zakonshme për periudhën tejkalon çmimin e ushtrimit ose (b) çmimi i shitjes i instrumentit për t'u tenderuar është më i ulët se ai me të cilin instrumenti mund të tenderohet sipas marrëveshjes së opsionit ose garancisë dhe zbritja që rezulton përcakton një çmim ushtrimi efektiv poshtë çmimit të tregut të aksioneve të zakonshme të përfitueshme nga ushtrimi. Në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion, këto opsione ose garanci supozohet se ushtrohen dhe se borxhi ose instrumentat e tjerë supozohet se janë tenderuar. Nëqoftëse tenderimi i mjeteve monetare është më i favorshëm për zotëruesin e opsionit ose garancisë dhe kontrata lejon tenderimin e mjeteve monetare, atëherë supozohet tenderimi i mjeteve monetare. Interesi (neto nga tatimi) për çdo borxh të supozuar për t'u tenderuar i shtohet mbrapsht si një rregullim në numërues.
- A8 Trajtim i ngjashëm u bëhet aksioneve preferenciale që kanë dispozita të ngjashme ose instrumentave të tjerë që kanë opsione konvertimi që lejojnë investitorin të paguajë mjete monetare për një normë konvertimi më të favorshme.
- A9 Kushtet mbështetëse të disa opsioneve ose garancive mund të kërkojnë që përfitimet e marra nga ushtrimi i këtyre instrumentave të zbatohen në ripërcaktimin e borxhit ose instrumentave të tjerë të njësisë ekonomike (ose të mëmës së saj ose një filiali). Në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion, këto opsione ose garanci supozohet se janë ushtruar dhe përfitimet përdoren për të blerë borxhin me çmimin e tij mesatar të tregut dhe jo për të blerë aksione të zakonshme. Megjithatë, të ardhurat e marra më tepër nga ushtrimi i supozuar kundrejt shumës së përdorur për blerjen e supozuar të borxhit merren në konsideratë (dmth supozohet se janë përdorur për të blerë mbrapsht aksione të zakonshme) në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion. Interesi (neto nga tatimi) për çdo borxh të supozuar për t'u blerë i shtohet mbrapsht si një rregullim në numërues.

Opsionet për të shitur me shkrim

- A10 Për të ilustruar zbatimin e paragrafit 63, supozojmë se një njësi ekonomike ka në qarkullim 120 opsione për të shitur me shkrim aksionet e saja të zakonshme me një çmim ushtrimi prej 35 NjM. Çmimi mesatar i tregut i aksioneve të saja të zakonshme për periudhën është 28 NjM. Në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion, njësi ekonomike supozon se ajo ka emtuar 150 aksione me 28 NjM për aksion në fillim të periudhës për të plotësuar detyrimin e saj për të shitur për 4,200 NjM. Diferenca mes 150 aksioneve të zakonshme të emtuara dhe 120 aksioneve të zakonshme të marra nga plotësimi i opsionit për të shitur (30 aksione të zakonshme rritëse) i shtohet emëruesit në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion.

Instrumentat e filialeve, sipërmarrjeve të përbashkëta ose pjesëmarrjeve

- A11 Aksionet e zakonshme potenciale të një filiali, sipërmarrje të përbashkët ose pjesëmarrje, të konvertueshme qoftë në aksione të zakonshme të filialit, sipërmarrjes së përbashkët ose pjesëmarrjes, ose qoftë në aksione të zakonshme të mëmës, sipërmarrësit ose investitorit (njësia ekonomike raportuese), përfshihen në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion si mëposhtë:
- (a) instrumentat e emetuar nga një filial, sipërmarrje e përbashkët ose pjesëmarrje që i mundësojnë zotëruesit të tyre të përfitojë aksione të zakonshme të filialit, sipërmarrjes së përbashkët ose pjesëmarrjes, përfshihen në të dhënat e llogaritjes së fitimeve të pakësuara për aksion të filialit, sipërmarrjes së përbashkët ose pjesëmarrjes. Këto fitime për aksion pastaj përfshihen në llogaritjet e fitimeve për aksion të njësish ekonomike raportuese bazuar në mbajtjen nga njësia ekonomike raportuese të instrumentave të filialit, sipërmarrjes së përbashkët ose pjesëmarrjes.
  - (b) instrumentat e një filiali, sipërmarrje të përbashkët ose pjesëmarrjes që janë të konvertueshme në aksione të zakonshme të njësish ekonomike raportuese merren parasysh në aksionet e zakonshme potenciale të njësish ekonomike raportuese për qëllimet e llogaritjes së fitimeve të pakësuara për aksion. Në mënyrë të ngjashme, opsionet ose garancitë e emetuara nga një filial, sipërmarrje e përbashkët ose pjesëmarrje për të blerë aksione të zakonshme të njësish ekonomike raportuese merren parasysh në aksionet e zakonshme potenciale të njësish ekonomike raportuese në llogaritjen e fitimeve të pakësuara të konsoliduara për aksion.
- A12 Për qëllimet e përcaktimit të fitimeve për aksion efekti i instrumentave të emetuar nga një njësi ekonomike raportuese që janë të konvertueshme në aksione të zakonshme të një filiali, sipërmarrje të përbashkët ose pjesëmarrje, instrumentat supozohen se janë konvertuar dhe numëruesi (fitimi ose humbja që i takon zotëruesve të aksioneve të zakonshme të njësish ekonomike mëmë) rregullohet siç nevojitet në përputhje me paragrafin 33. Si shtesë e këtyre rregullimeve, numëruesi rregullohet për çdo ndryshim në fitimin ose humbjen e regjistruar nga njësia ekonomike mëmë (të tilla si të ardhurat e dividendit ose të ardhurat me metodën e kapitalit të vet) që i takon rritjes në numrin e aksioneve të zakonshme në qarkullim të filialit, sipërmarrjes së përbashkët ose pjesëmarrjes si rezultat i konvertimit të supozuar. Emëruesi i llogaritjes së fitimeve të pakësuara për aksion nuk ndikohet sepse numri i aksioneve të zakonshme në qarkullim të njësish ekonomike raportuese nuk do të ndryshojë sipas konvertimit të supozuar.

Pjesëmarrje në instrumente të kapitalit të vet dhe aksionet e zakonshme me dy klasa

- A13 Kapitali i vet i disa njësive ekonomike përfshin:
- (a) instrumenta që marrin pjesë në dividendë të aksioneve të zakonshme në përputhje me një formulë të paracaktuar (për shembull, dy për një), ndonjëherë, me kufij të sipërm për shtrirjen e pjesëmarrjes (për shembull, deri në, por jo më tepër se, një shumë e caktuar për aksion).
  - (b) një klasë të aksioneve të zakonshme me normë dividendi të ndryshëm nga ai i një klase tjetër të aksioneve të zakonshme por pa të drejta paraprake ose eprorë.
- A14 Për qëllimet e llogaritjes së fitimeve të pakësuara për aksion, supozohet konvertimi për këto instrumenta siç përshkruhet në paragrafin A13 që janë të konvertueshme në aksione të zakonshme nëqoftëse efekti është paksues. Për ato instrumenta që nuk janë të konvertueshme në një klasë të aksioneve të zakonshme, fitimi ose humbja e periudhës shpërndahet në klasat e ndryshme të aksioneve dhe instrumentave të kapitalit të vet të pjesëmarrur në përputhje me të drejtat e dividendit të tyre ose të drejta të tjera për të marrë pjesë në fitimet e pashpërndara. Për të llogaritur fitimet bazë dhe të pakësuara për aksion:
- (a) fitimi ose humbja që i taqkon zotëruesve të kapitalit të vet të njësish ekonomike mëmë rregullohet (fitimi i ulur dhe humbja e rritur) me shumën e dividendëve të deklaruar në atë periudhë për secilën klasë të aksioneve dhe me shumën kontraktuale të dividendëve (ose interesit nga obligacionet pjesëmarrëse) që duhet të paguhet për periudhën (për shembull, dividendët e akumuluar të papaguar).
  - (b) fitimi ose humbja e mbetur shpërndahet për aksionet e zakonshme dhe instrumentat pjesëmarrëse në kapitalin e vet për aq sa secili instrument merr pjesë në fitime sikur i gjithë fitimi ose humbja e periudhës ka qënë shpërndarë. Fitimi ose humbja totale e shpërndarë për secilën klasë të instrumentave të kapitalit të vet përcaktohet duke shtuar shumën e shpërndarë për dividendë dhe shumën e shpërndarë për cilësinë e pjesëmarrjes.
  - (c) shumata totale e fitimit ose humbjes e shpërndarë për secilën klasë të instrumentave të kapitalit të vet pjestohet me numrin e instrumentave në qarkullim për të cilat shpërndahen fitimet për të përcaktuar fitimet për aksion për instrument.

Për llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion, të gjitha aksionet e zakonshme potenciale që supozohet se janë emetuar përfshihen në aksionet e zakonshme në qarkullim.

Aksionet e paguara pjesërisht

- A15 Kur janë emetuar aksione të zakonshme por nuk janë paguar plotësisht, ato trajtohen në llogaritjen e fitimeve bazë për aksion si një fraksion i një aksioni të zakonshëm për aq sa kanë të drejtën të marrin pjesë në dividendë gjatë periudhës në raport me një aksion të zakonshëm të paguar plotësisht.
- A16 Për aq sa aksionet e paguara pjesërisht nuk kanë të drejtë të marrin pjesë në dividendë gjatë periudhës, ato trajtohen si equivalentë të garancive ose opsioneve në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion. Teprica e pa paguar supozohet të paraqesë të ardhura të përdorura për të blerë aksione të zakonshme. Numri i aksioneve i përfshirë në fitimet e pakësuara për aksion është diferenca mes numrit të aksioneve të nënshkruara dhe numrit të aksioneve të supozuara për t'u blerë.

Shtojcë B

Ndryshime të deklarimeve te tjera

Amendimet e dhëna në këtë shtojcë do të zbatohen për periudhat vjetore që fillojnë me datën 1 janar 2005 e në vijim. Nëse një njësi ekonomike e zbaton këtë Standard për një periudhë më të herëshme, këto amendime do të zbatohen për periudhën më të herëshme të zbatimit.

* * * * *

Ndryshimet që përmban kjo shtojcë kur ky Standard u rishikua në vitin 2003 janë përfshirë në deklaratimet perkatëse të publikuara me këtë vëllim.

Miratimi i SNK 33 nga Bordi

Standardi Ndërkombëtar i Kontabilitetit 33 *Fitimet për Aksion* u miratua për publikim nga të katërmbëdhjetë anëtarët e Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit.

Z. David Tweedie

Kryetar

Thomas E Jones

Nën-Kryetar

Mary E Barth

Hans-Georg Bruns

Anthony T Cope

Robert P Garnett

Gilbert Gélard

James J Leisenring

Warren J McGregor

Patricia L O'Malley

Harry K Schmid

John T Smith

Geoffrey Whittington

Tatsumi Yamada

Bazat për Konkluzione në SNK 33 *Fitimet për Aksion*

Bazat për Konkluzione shoqëron SNK 33, por nuk është pjesë e tij.

Hyrje

- BC1 Kjo Bazat për Konkluzione përmbledh vlerësimet e Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit për të arritur në konkluzionet e tij mbi rishikimin e SNK 33 *Fitimet Për Aksion*, në vitin 2003. Disa prej anëtarëve të Bordit i dhanë më tepër peshë disa prej faktorëve krahasur me të tjerët.
- BC2 Në korrik 2001 Bordi bëri të ditur se, si pjesë e kalendarit të tij të punës fillestare për projektet teknike, do të ndërmerre një projekt për përmirësimin e disa Standardeve, përfshirë dhe SNK 33. Projekti u ndërmor në dritën e pyetjeve dhe kritikave të bëra në lidhje me Standardet nga rregullatorët e letrave me vlerë, kontabilistët profesionistë dhe palë të tjera të interesuara. Objektivat e projektit të përmirësimeve ishin pakësimi ose eliminimi i alternativave, teprimeve dhe konflikteve brenda standardeve, trajtimi i disa çështjeve të konvergencës, dhe bërja e përmirësimeve të tjera. Në maj 2002, Bordi i publikoi propozimet etij në një Projekt-Paraqitje të *Përmirësimeve për Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit*, me afat të fundit për komente datën 16 shtator 2002. Për këtë Projekt-Paraqitje Bordi mori mbi 160 letra me komente.
- BC3 Për arsyen se synimi i Bordit nuk ishte të rimerre në konsideratë metodën bazë të përcaktimit dhe paraqitjes së fitimeve për aksion të dhënë në SNK 33, këto Baza për Konkluzione nuk trajtojnë ato kërkesa të SNK 33 të cilat Bordi nuk i ka rimarrë në konsideratë.

Paraqitja veças e fitimeve për aksion të shoqërisë mëmë

- BC4 Projekt Paraqitja e publikuar në maj 2002 propozonte fshirjen e paragrafëve 2 dhe 3 të versionit të mëparshëm të SNK 33, të cilët parashikonin se kur paraqiten pasqyrat financiare të veçanta të mëmës dhe pasqyrat financiare të konsoliduara, fitimet për aksion duhet të paraqiten vetëm mbi bazën e informacionit të konsoliduar.
- BC5 Disa komentues shprehën shqetësimin që paraqitja e shifrave për dy fitime për aksion (një për pasqyrat financiare të mëmës veças dhe një për pasqyrat financiare të konsoliduara) mund të jetë çorientuese.
- BC6 Bordi vërejti se dhënia e informacioneve për shumën e fitimeve për aksion veças të mëmës është i dobishëm në situata të kufizuara dhe për këtë vendosi t'a mbajë opsionin. Megjithatë, Bordi vendosi që Standardi të ndalojë paraqitjen e shumave të fitimeve për aksion të mëmës veças në pasqyrat financiare të konsoliduara (si në pamjen e parë të pasqyrave financiare ashtu dhe në shënimet shpjeguese).

Kontratat që mund të shlyhen me aksione të zakonshme ose me mjete monetare

- BC7 Projekt Paraqitja propozonte që një njësi ekonomike duhet të përfshijë në llogaritjen e numrit të aksioneve të zakonshme potenciale në llogaritjet e fitimeve të pakësuara për aksion kontratat që mund të jenë shlyer me aksione të zakonshme ose me mjete monetare, në opsion të emetuesit, bazuar mbi një hipotezë të kundërshtueshme që kontratat do të shlyhen me aksione. Kjo hipotezë e propozuar mund të jetë e kundërshtueshme nëqoftëse emetuesi vepron nëpërmjet një modeli të përcaktuar të praktikës së mëparshme, politikave të publikuara, ose duke pas bërë një deklaratë aktuale të caktuar mjaftueshëm që u tregon palëve të treta mënyrën me të cilën ajo pret të shlyejë, dhe si rezultat, emetuesi ka krijuar pritshmëri të vlefshme nga ana e atyre palëve të treta se ajo do të shlyejë sipas një mënyre të ndryshme nga emetimi i aksioneve.
- BC8 Shumica e komentuesve të Projekt Paraqitjes ranë dakort me trajtimin e propozuar të kontratave që mund të shlyhen me aksione të zakonshme ose mjete monetare në opsion të emetuesit. Megjithatë, Bordi vendosi të heqë nocionin e një hipoteze të kundërshtueshme dhe të përfshijë në Standard kërkesat e KIS-24 *Fitimet Për Aksion – Instrumentat Financiarë dhe Kontratat e Tjera që Mund të Shlyhen me Aksione*. KIS-24 kërkonte që instrumentat financiarë ose kontratat e tjera që mund të rezultojnë në emetimin e aksioneve të zakonshme të njësisë ekonomike të konsiderohen aksione të zakonshme potenciale të njësisë ekonomike.
- BC9 Megjithëse trajtimi i propozuar do të konvergonte me kërkesat nga disa përcaktues standardesh, për shembull, në SHBA SFAS 128 *Fitimet për Aksion*, Bordi konkludoi që nocioni i një hipoteze të kundërshtueshme nuk është

i qëndrueshëm me objektivin e parashikuar të fitimeve të pakësuara për aksion. Bordi i Standardeve Financiare të Kontabilitetit në SHBA ra dakort për të marrë parasysh këtë ndryshim si pjesë të projektit të përbashkët afatshkurtër të konvergencës me BSNK.

Llogaritjet nga fillimi i vitit deri në momentin aktual të fitimeve të pakësuara për aksion

- BC10 Projekt Paraqitja propozonte metodën e mëposhtme për llogaritjet nga fillimi i vitit deri në momentin aktual të fitimeve të pakësuara për aksion:
- (a) Numri i aksioneve të zakonshme potenciale është një mesatare e ponderuar nga fillimi i vitit deri në momentin aktual të numrit të aksioneve të zakonshme potenciale përfshirë në çdo llogaritje të ndërmjetme të fitimeve të pakësuara për aksion, dhe jo një mesatare e ponderuar nga fillimi i vitit deri në momentin aktual të numrit të aksioneve të zakonshme potenciale të ponderuar për periudhën që ato kanë qënë në qarkullim (dmth pa marrë parasysh informacionin e fitimeve të pakësuara për aksion të raportuar gjatë periudhave të ndërmjetme).
  - (b) Numri i aksioneve të zakonshme potenciale llogaritet duke përdorur çmimet mesatare të tregut gjatë periudhave të ndërmjetme, dhe jo duke përdorur çmimet mesatare të tregut gjatë periudhës nga fillimi i vitit deri në momentin aktual.
  - (c) Aksionet e emetueshme me kusht ponderohen për periudhat e ndërmjetme në të cilat ato janë përfshirë në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion, dhe jo të përfshihen në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion (nëse plotësohen kushtet) nga fillimi i periudhës raportuese deri në momentin aktual (ose nga data e marrëveshjes së aksionit me kusht, nëse kjo ka ndodhur më vonë).
- BC11 Shumica e komentuesve të Projekt Paraqitjes nuk ranë dakort me metodën e propozuar për llogaritjet deri në momentin aktual të fitimeve të pakësuara për aksion. Argumenti më i rëndësishëm kundër metodës së propozuar ishte se llogaritja e propozuar e fitimeve të pakësuara për aksion mund të rezultojë në një shumë të fitimeve të pakësuara për aksion deri në momentin aktual që është e ndryshme për njësitë ekonomike që raportojnë më shpesh, për shembull, mbi bazë tre-mujore ose gjashtë-mujore, nga njësitë ekonomike që raportojnë vetëm mbi bazë vjetore. Gjithashtu u vërejt se ky problem do të përkeqsohej për njësitë ekonomike me biznes sezonal.
- BC12 Bordi trajtoi nëse duhej të pranonte që diferencat në shpeshësinë e raportimit të ndërmjetëm mund të rezultojnë në shuma të raportuara të ndryshme të fitimeve për aksion. Megjithatë, SNK 34 *Raportimi Financiar i Ndërmjetëm* përcakton se shpeshësia e raportimit e njësisë ekonomike (vjetore, gjashtë-mujore, ose tre-mujore) nuk duhet të ndikojë në matjen e rezultateve të saj vjetore. Për të arritur këtë objektiv, matjet për qëllimet e raportimit të ndërmjetëm duhet të bëhen mbi bazën nga fillimi i vitit deri në momentin aktual.
- BC13 Bordi gjithashtu morri në konsideratë nëse mund të detyronte shpeshësinë e raportimit të ndërmjetëm për të siguruar qëndrueshmërinë mes të gjitha njësive ekonomike që përgatisin pasqyrat financiare në përputhje me SNRF-të, dmth ato që janë brënda objektit të SNK 33 me të drejtën për të emetuar instrumenta të tregtuara në publik ose ato që zgjedhin të paraqesin fitimet për aksion. Megjithatë, SNK 34 përcakton që, 'Ky Standard nuk detyron se cilave njësi ekonomike u kërkohet të publikojnë raporte financiare të ndërmjetme, sa shpesh, ose sa shpejt mbas fundit të një periudhe të ndërmjetme.' Shpeshësia e raportimit të ndërmjetëm detyrohet nga rregullatorët e letrave me vlerë, bursat, qeveritë dhe organizmat e kontabilitetit dhe ato ndryshojnë sipas juridiksionit.
- BC14 Megjithëse metoda e propozuar për llogaritjen nga fillimi i vitit deri në momentin aktual të fitimeve të pakësuara për aksion mund të arrinte konvergjinë me SFAS 128 të SHB, Bordi konkludoi se metoda nuk ishte në përputhje me SNK 34 dhe se ai nuk do të detyronte shpeshësinë e raportimit të ndërmjetëm. Bordi i Standardeve Financiare të Kontabilitetit në SHB ra dakort për të marrë parasysh këtë ndryshim si pjesë të projektit të përbashkët afatshkurtër të konvergencës me BSNK si edhe çështjen e vërejtur në paragrafin BC9.

Ndryshime të tjera

- BC15 Që kur u publikua versioni i mëparshëm i SNK 33 janë ngritur çështje për vënien në zbatim, në mënyrë tipike në lidhje me zbatimin e Standardit për strukturat dhe marrëveshjet komplekse të kapitalit. Në përgjigje, Bordi vendosi të japë ushëzime shtesë për vënien në zbatim në Shtojcë si edhe shembuj ilustrues për çështjet më komplekse që nuk ishin trajtuar në versionin e mëparshëm të SNK 33. Këto çështje përfshijnë efektet e aksioneve të emetueshme me kusht, aksionet e zakonshme potenciale të filialeve, sipërmarrjeve të përbashkëta ose pjesëmarrjeve, instrumentat e pjesëmarrjes në kapitalet e veta, opsionet për të blerë me shkrim dhe opsionet për të blerë dhe për të shitur të blera

PËRMBAJTJA

SNK 33 *FITIMET PËR AKSION* SHEMBUJ ILUSTRUES

Shembull 1	Aksione preferenciale me normë rritëse
Shembull 2	Numri mesatar i ponderuar i aksioneve të zakonshme
Shembull 3	Emetim bonusi
Shembull 4	Emetimi i të drejtave
Shembull 5	Efektet e opsioneve të aksionit ndaj fitimeve të pakësuara për aksion
Shembull 5A	Përcaktimi i çmimit të ushtrimit për opsionet e aksionit të punonjësve
Shembull 6	Obligacione të konvertueshme
Shembull 7	Aksione të emetueshme me kusht
Shembull 8	Obligacione të konvertueshme që shlyhen me aksione ose mjete monetare në opsion të emetuesit
Shembull 9	Llogaritja e numrit mesatar të ponderuar të aksioneve: përcaktimi i rradhës me të cilën përfshihen instrumentat pakësues
Shembull 10	Instrumentat e një filiali: llogaritja e fitimeve bazë dhe të pakësuara për aksion
Shembull 11	Pjesëmarrje në instrumente të kapitalit të vet dhe aksionet e zakonshme me dy klasa
Shembull 12	Llogaritja e fitimeve bazë dhe të pakësuara për aksion dhe paraqitja në pasqyrën e të ardhurave (shembull gjithpërfshirës)

SNK 33 *Fitimet për Aksion* Shembuj Ilustrues

Këto shembuj shoqërojnë por nuk janë pjesë e SNK 33.

Shembull 1 Aksione preferenciale me normë rritëse

Referenca: SNK 33, paragrafët 12 dhe 15

Njësia ekonomike D emetoi aksione preferenciale akumuluese jo të konvertueshme dhe jo të ri-përcaktueshme të klasës A me 100 NjM vlerë nominale më 1 janar 20X1. Aksionet preferenciale të klasës A kanë të drejtën e një dividendi vjetor akumulues për 7 NjM për aksion duke filluar në 20X4.

Në momentin e emetimit, norma e fitimit të tregut nga dividendi për aksionet preferenciale të klasës A ishte 7 përqind në vit. Kështu, Njësia ekonomike D mund të priste të merrte të ardhura përafërsisht 100 NjM për një aksion preferencial të klasës A nëse norma e dividendit prej 7 NjM për aksion kishte qënë efektive në datën e emetimit.

Duke marrë parasysh kushtet e pagesës së dividendit, megjithatë, aksionet preferenciale të klasës A u emetuan me 81.63 NjM për aksion, dmth me një zbritje prej 18.37 NjM për aksion. Çmimi emetimit mund të llogaritet duke marrë vlerën aktuale 100 NjM, duke i zbritur 7 përqind për një periudhë tre vjeçare.

Për arsye se aksionet klasifikohen si kapital i vet, zbritja fillestare e emetimit amortizohet tek fitimet e pashpërndara duke përdorur metodën e interesit efektiv dhe trajtohet si dividend preferencial për qëllimet e fitimeve për aksion. Për të llogaritur fitimet bazë për aksion, dividendi i ngarkuar i mëposhtëm për aksionet preferenciale të klasës A zbritet për të përcaktuar fitimin ose humbjen që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë:

Viti	Vlera kontabël neto e aksioneve preferenciale të klasës A në 1 janar	Dividend i ngarkuar ^(a)	Vlera kontabël neto ^(b) e aksioneve preferenciale të klasës A në 31 dhjetor	Dividendi i paguar
	NjM	NjM	NjM	NjM
20X1	81.63	5.71	87.34	—
20X2	87.34	6.12	93.46	—
20X3	93.46	6.54	100.00	—
Më pas:	100.00	7.00	107.00	(7.00)

(a) me 7%

(b) Kjo është para pagesës së dividendit.

Shembull 2 Numri mesatar i ponderuar i aksioneve të zakonshme

Referenca: SNK 33, paragrafët 19–21

		Aksione të emetuara	^(a) Aksionet e thesarit	Aksione në qarkullim
1 janar 20X1	Teprica në fillim të vitit	2,000	300	1,700

31 maj 20X1	Emetim i aksioneve të reja për mjete monetare	800	—	2,500
1 dhjetor 20X1	Blerje e aksioneve të thesarit për mjete monetare	—	250	2,250
31 dhjetor 20X1	Teprica në fund të vitit	2,800	550	2,250

Llogaritja e mesatares së ponderuar:

$$(1,700 \times \frac{5}{12}) + (2,500 \times \frac{6}{12}) + (2,250 \times \frac{1}{12}) = 2,146 \text{ aksione ose}$$

$$(1,700 \times \frac{12}{12}) + (800 \times \frac{7}{12}) - (250 \times \frac{1}{12}) = 2,146 \text{ aksione}$$

(a) Aksionet e thesarit janë instrumenta të kapitalit të vet të riblera dhe të mbajtura nga njësi ekonomike emetuese ose filialet e saj.

Shembull 3 Emetim bonusu

Referenca: SNK 33, paragrafët 26, 27(a) dhe 28

Fitimi që i takonzotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë 20X0 180 NjM

Fitimi që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë 20X1 600 NjM

Aksione të zakonshme në qarkullim deri në 30 shtator 20X1 200

Emetim bonusu 1 tetor 20X1 2 aksione të zakonshme për çdo aksion të zakonshëm në qarkullim në 30 shtator 20X1 $200 \times 2 = 400$

Fitimet bazë për aksion 20X1 $\frac{600 \text{ NjM}}{(200 + 400)} = 1.00 \text{ NjM}$

Fitimet bazë për aksion 20X0 $\frac{180 \text{ NjM}}{(200 + 400)} = 0.30 \text{ NjM}$

Për arsye se emetimi i bonusit ishte pa pagesë, ai u trajtua sikur të kishte ndodhur para fillimit të 20X0, periudha më e hershme e paraqitur.

Shembull 4 Emetimi i të drejtave

Referenca: SNK 33, paragrafët 26, 27(b) dhe A2

		20X0	20X1	20X2
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
Fitimi që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë		1,100 NjM	1,500 NjM	1,800 NjM
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
Aksione në qarkullim para emetimit të të drejtave	500 aksione			
Emetimi i të drejtave	Një aksion i ri për çdo pesë aksione në qarkullim (100 aksione të reja gjithsej)			
	Çmimi i ushtrimit: 5.00 NjM			
	Data e emetimit të të drejtave: 1 janar 20X1			
	Data e fundit për të ushtruar të drejtat: 1 mars 20X1			
Çmimi i tregut i një aksioni të zakonshëm menjëherë para ushtrimit më 1 mars 20X1	11.00 NjM			
Data e raportimit	31 dhjetor			

Llogaritja e vlerës për aksion teorikisht pa të drejtat

Vlera e drejtë e të gjithë aksioneve në qarkullim para ushtrimit të të drejtave + shumën gjithsej të arkëtuar nga ushtrimi i të drejtave

Numri i aksioneve në qarkullim para ushtrimit + numrin e aksioneve të emetuara në ushtrim

$$\frac{(11.00 \text{ NjM} \times 500 \text{ aksione}) + (5.00 \text{ NjM} \times 100 \text{ aksione})}{500 \text{ aksione} + 100 \text{ aksione}}$$

Vlera për aksion teorike pa të drejtat = 10.00 NjM

Llogaritja e faktorit rregullues

<u>Vlera e drejtë për aksion para ushtrimit të të drejtave</u>	11.00 NjM	
Vlera për aksion teorikisht pa të drejtat	10.00 NjM	= 1.10

Llogaritja e fitimeve bazë për aksion

		20X0	20X1	20X2
20X0 FPA bazë siç janë raportuar në fillim:	1,100 NjM ÷ 500 aksione	2.20 NjM		
20X0 FPA bazë riparaqitur për emetimin e të drejtave:	1,100 NjM			
	(500 aksione x 1.1)	2.00 NjM		

20X1 FPA bazë përfshirë efektet e emetimit të të drejtave:	1,500 NjM	
	$(500 \times 1.1 \times \frac{2}{12}) + (600 \times \frac{10}{12})$	2.54 NjM
20X2 FPA bazë:	1,800 NjM ÷ 600 aksione	3.00 NjM

Shembull 5 Efektet e opsioneve të aksionit ndaj fitimeve të pakësuara për aksion

Referenca: SNK 33, paragrafët 45–47

Fitimi që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë për vitin 20X1	1,200,000 NjM
Numri mesatar i ponderuar i aksioneve të zakonshme në qarkullim gjatë vitit 20X1	500,000 aksione
Çmimi mesatar i tregut të një aksioni të zakonshëm gjatë vitit 20X1	20.00 NjM
Numri mesatar i ponderuar i aksioneve nën opsion gjatë vitit 20X1	100,000 aksione
Çmimi i ushtrimit për aksion nën opsion gjatë vitit 20X1	15.00 NjM

Llogaritja e fitimeve për aksion

	<i>Fitimet</i>	<i>Aksionet</i>	<i>Për aksion</i>
Fitimi që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë për vitin 20X1	1,200,000 NjM		
Numri mesatar i ponderuar i aksioneve në qarkullim gjatë vitit 20X1		500,000	
<i>Fitimet bazë për aksion</i>			2.40 NjM
Numri mesatar i ponderuar i aksioneve nën opsion		100,000	
Numri mesatar i ponderuar i aksioneve që do të ishin emetuar me çmimin mesatar të tregut: $(100,000 \times 15.00 \text{ NjM}) \div 20.00 \text{ NjM}$	(a)	(75,000)	
<i>Fitimet e pakësuara për aksion</i>	1,200,000 NjM	525,000	2.29 NjM

(a) Fitimet nuk janë rritur sepse numri gjithsej i aksioneve ka qënë rritur vetëm nga rritja e numrit të aksioneve (25,000) përcaktuar sikur të ishin emetuar pa pagesë (shih paragrafin 46(b) të Standardit).

Shembull 5A Përcaktimi i çmimit të ushtrimit për opsionet e aksionit të punonjësve

Numri mesatar i ponderuar i opsioneve të aksionit për punonjës të pa dhëna	1,000
Shuma mesatare e ponderuar për punonjës për t'u njohur gjatë periudhës së mbetur për t'u dhënë për shërbime të punonjësve që do të kryhen si kundërvleftë e opsioneve të aksionit, përcaktuar në bazë të SNRF 2 <i>Pagesat e Bazuara në Aksione</i>	1,200 NjM
Çmimi i ushtrimit me mjete monetare të opsioneve të aksionit të pa dhëna	15 NjM

Llogaritja e çmimit të rregulluar të ushtrimit

Vlera e drejtë e shërbimeve që akoma duhet të kryhen për punonjës:	1,200 NjM
Vlera e drejtë e shërbimeve që akoma duhet të kryhen për opsion: $(1,200 \text{ NjM} \div 1,000)$	1.20 NjM
Çmimi i ushtrimit gjithsej i opsioneve të aksionit: $(15.00 \text{ NjM} + 1.20 \text{ NjM})$	16.20 NjM

Shembull 6 Obligacione të konvertueshme

Referenca: SNK 33, paragrafët 33, 34, 36 dhe 49

	1,004 NjM
Aksione të zakonshme në qarkullim	1.000
Fitimet bazë për aksion	1.00 NjM
Obligacione të konvertueshme	100
Secili bllok me 10 obligacione konvertohet me tre aksione të zakonshme	
Shpenzimi për interesa për vitin aktual që lidhen me përbërësin e detyrimit të obligacioneve të	10 NjM
Tatimi aktual dhe i shtyrë që lidhet me këtë shpenzim për interesa	4 NjM

Shënim: shpenzimi për interesa përfshin amortizimin e zbritjes që rrjedh nga njohja fillestare e elementit të detyrimit (shih SNK 32 Instrumentat Financiarë: Paraqitja Paraqitja).

Fitimi i rregulluar që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë

$$1,004 \text{ NjM} + 10 \text{ NjM} - 4 \text{ NjM} = 1,010 \text{ NjM}$$

* Ky shembull nuk ilustron klasifikimin e përbërësve të instrumenteve financiarë të konvertueshëm si detyrimet dhe kapitali i vet ose klasifikimin lidhur me interesat dhe dividendët si shpenzime dhe kapital i vet siç kërkohet nga SNK 32

Numri i aksioneve të zakonshme që rrjedhin nga konvertimi i obligacioneve

30

Numri i aksioneve të zakonshme i përdorur për të llogaritur fitimet e pakësuara për aksion

$$1,000 + 30 = 1,030$$

Fitimet e pakësuara për aksion

$$\frac{1,010 \text{ NjM}}{1,030} = 0.98 \text{ NjM}$$

Shembull 7 Aksione të emetueshme me kusht

Referenca: SNK 33, paragrafët 19, 24, 36, 37, 41–43 dhe 52

Aksione të zakonshme në qarkullim gjatë 20X1

1,000,000 (nuk ka pasur opsione, garanci ose instrumenta të konvertueshëm në qarkullim gjatë periudhës)

Një marrëveshje lidhur me një kombinim biznesi të kohëve të fundit parashikon emetimin e aksioneve të zakonshme shtesë me kushtet e mëposhtëme:

5,000 aksione të zakonshme shtesë për çdo mjedis të shitjes me pakicë të hapur gjatë 20X1

1,000 aksione të zakonshme shtesë për çdo 1,000 NjM të fitimit të konsoliduar më tepër se 2,000,000 NjM për vitin e mbyllur në 31 dhjetor 20X1

Mjediset e shitjes me pakicë të hapura gjatë vitit:

një në 1 maj 20X1

një në 1 shtator 20X1

Fitimi i konsoliduar nga fillimi i vitit deri në momentin aktual që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë:

1,100,000 NjM deri në 31 mars 20X1

2,300,000 NjM deri në 30 qershor 20X1

1,900,000 deri në 30 shtator 20X1 (përfshirë një humbje për 450,000 NjM nga operacionet jo të vazhdueshme)

2,900,000 NjM deri në 31 dhjetor 20X1

Fitimet bazë për aksion

	<i>3-mujori parë</i>	<i>3-mujori dytë</i>	<i>3-mujori tretë</i>	<i>3-mujori katërt</i>	<i>Viti i plotë</i>
Numëruesi (NjM)	1,100,000	1,200,000	(400,000)	1,000,000	2,900,000
Emëruesi:					
Aksione të zakonshme në qarkullim	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000
Mjedise të shitjes me pakicë me kusht	—	3,333 ^(a)	6,667 ^(b)	10,000	5,000 ^(c)
Fitime të kushtëzuara ^(d)	—	—	—	—	—
Aksione gjithsej	<u>1,000,000</u>	<u>1,003,333</u>	<u>1,006,667</u>	<u>1,010,000</u>	<u>1,005,000</u>
Fitimet e pakësuara për aksion (NjM)	<u>1.10</u>	<u>1.20</u>	<u>(0.40)</u>	<u>0.99</u>	<u>2.89</u>

(a) 5,000 aksione x 2/3

(b) 5,000 aksione + (5,000 x 1/3)

(c) (5,000 aksione x 8/12) + (5,000 aksione x 4/12)

(d) Fitimet me kusht nuk kanë efekt në fitimet bazë për aksion sepse nuk është e sigurtë që kushti plotësohet deri në fund të periudhës së kushtit. Efekti është i neglizhueshëm për llogaritjet e tre-mujorit të katërt dhe vitin e plotë sepse nuk është e sigurtë që kushti plotësohet ditën e fundit të periudhës.

Fitimet e pakësuara për aksion

	<i>3-mujori parë</i>	<i>3-mujori dytë</i>	<i>3-mujori tretë</i>	<i>3-mujori katërt</i>	<i>Viti i plotë</i>
Numëruesi (NjM)	1,100,000	1,200,000	(400,000)	1,000,000	2,900,000
Emëruesi:					
Aksione të zakonshme në qarkullim	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000
Mjedise të shitjes me pakicë me kusht	—	5,000	10,000	10,000	10,000
Fitime të kushtëzuara	— ^(a)	300,000 ^(b)	— ^(c)	900,000 ^(d)	900,000 ^(d)
Aksione gjithsej	1,000,000	1,305,000	1,010,000	1,910,000	1,910,000
Fitimet e pakësuara për aksion (NjM)	1.10	0.92	(0.40) ^(e)	0.52	1.52

(a) Shoqëria A nuk ka fitim nga fillimi i vitit deri në momentin aktual më tepër se 2,000,000 NjM deri në 31 mars 20X1. Standardi nuk lejon projektimin e niveleve të fitimeve të ardhshme dhe përfshirjen e aksioneve me kusht përkatëse.

(b) $[(2,300,000 \text{ NjM} - 2,000,000 \text{ NjM}) \div 1,000] \times 1,000 \text{ aksione} = 300,000 \text{ aksione}$.

(c) Fitimi nga fillimi i vitit deri në momentin aktual është më pak se 2,000,000 NjM.

(d) $[(2,900,000 \text{ NjM} - 2,000,000 \text{ NjM}) \div 1,000] \times 1,000 \text{ aksione} = 900,000 \text{ aksione}$.

(e) Për arsye se humbja gjatë tre-mujorit të katërt i takon një humbje nga një operacion jo i vazhdueshëm, rregullat e kundërpakësimit nuk zbatohen. Numri i kontrollit (dmth fitimi ose humbja nga operacionet e vazhdueshme që i takon zotëruesve të kapitalit të njësisë ekonomike mëmë) është pozitiv. Përkatësisht, efekti i aksioneve të zakonshme potenciale përfshihet në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion.

Shembull 8 Obligacione të konvertueshme që shlyhen me aksione ose mjete monetare në opSION të emetuesit

Referenca: SNK 33, paragrafët 31–33, 36, 58 dhe 59

Një njësi ekonomike emeton 2,000 obligacione të konvertueshme në fillim të Vitit 1. Obligacionet kanë afat tre vjet dhe janë emetuar me vlerë nominale 1,000 NjM për obligacion, duke dhënë të ardhura për 2,000,000 NjM. Interesi paguhet mbi baza vjetore pas mbylljes së vitit me një normë interesi vjetore nominale për 6 përqind. Secili obligacion konvertohet në çdo kohë deri në maturim me 250 aksione të zakonshme. Njësia ekonomike ka një opSION për të shlyer shumën principale të obligacioneve të konvertueshme me aksione të zakonshme ose mjete monetare.

Kur u emetuan obligacionet, norma e interesit të tregut mbizotëruese për borxhe të ngjashme pa opSIONin e konvertimit ishte 9 përqind. Në datën e emetimit, çmimi i tregut të një aksioni të zakonshëm ishte 3 NjM. Tatimi mbi të ardhurat nuk merret parasysh.

Fitimi që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë Viti 1	1,000,000 NjM
Aksione të zakonshme në qarkullim	1,200,000
Obligacione të konvertueshme në qarkullim	2,000
Shpërndarja e të ardhurave nga emetimi i obligacioneve:	
Përbërësi i detyrimit	1,848,122 NjM *
Përbërës i kapitalit të vet	151,878 NjM
	<hr/> 2,000,000 NjM <hr/>

Përbërësit e detyrimit dhe kapitalit të vet do të përcaktohen në përputhje me SNK 32 *Instrumentat Financiarë: Paraqitja*. Këto shuma njihen si vlera kontabël fillestare e përbërësve të detyrimit dhe të kapitalit të vet. Shuma e caktuar për elementin e opSIONit të konvertimit prej emetuesit është një shtesë në kapitalin e vet dhe nuk rregullohet.

Fitimet bazë për aksion Year 1:

$$\frac{1,000,000 \text{ NjM}}{1,200,000} = 0.83 \text{ NjM per aksion të zakonshëm}$$

Fitimet e pakësuara për aksion Viti 1:

Supozohet se emetuesi do të shlyejë kontratën duke emetuar aksione të zakonshme. Për këtë efekti pakësues llogaritet në përputhje me paragrafin 59 të Standardit.

$$\frac{1,000,000 \text{ NjM} + 166,331 \text{ NjM}^{(a)}}{1,200,000 + 500,000^{(b)}} = 0.69 \text{ NjM per aksion të zakonshëm}$$

(a) Fitimi rregullohet për shtimin e detyrimit për 166,331 NjM (1,848,122 NjM x 9%) për arsye të kalimit të kohës.

(b) 500,000 aksione të zakonshme = 250 aksione të zakonshme x 2,000 obligacione të konvertueshme

* Kjo përfaqëson vlerën aktuale të principalit dhe interesin të zbritura me 9% – 2,000,000 NjM të pagueshme në fund të tre vjetëve; 120,000 NjM të pagueshme çdo vit pas mbylljes së vitit për tre vjet

Shembull 9 Llogaritja e numrit mesatar të ponderuar të aksioneve: përcaktimi i radhës me të cilën përfshihen instrumentat pakësues^{*}

Referenca parësore: SNK 33, paragrafi 44

Referenca dytësore: SNK 33, paragrafët 10, 12, 19, 31–33, 36, 41–47, 49 dhe 50

Fitimet	NjM
Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i atribuohet njësisë ekonomike mëmë	16,400,000
Minus dividendët e aksioneve preferenciale	(6,400,000)
Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë	10,000,000
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme që i atribuohet njësisë ekonomike mëmë	(4,000,000)
Fitimi që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë	6,000,000
Aksione të zakonshme në qarkullim	2,000,000
Çmimi mesatar i tregut për një aksion të zakonshëm gjatë vitit	75.00 NjM

Aksione të zakonshme potenciale

Opsione	100,000 me çmimin e ushtrimit për 60 NjM
Aksionet preferenciale të konvertueshme	800,000 aksione me vlerë nominale 100 NjM me të drejtën për një dividend akumulativ prej 8 NjM për aksion. Secili aksion preferencial është i konvertueshëm me dy aksione të zakonshme.
5% obligacione të konvertueshme	Shuma nominale 100,000,000 NjM. Secili obligacion 1,000 NjM është i konvertueshëm me 20 aksione të zakonshme. Nuk ka amortizim të primit ose zbritjes që ndikon në përcaktimin e shpenzimeve për interesa.
Shkallë tatimore	40%

Rritja në fitimet që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm nga konvertimi i aksioneve të zakonshme potenciale

<i>Rritja në fitime</i>	<i>Rritja në numrin e aksioneve të</i>	<i>Fitimet për aksion rritës</i>
-------------------------	--	----------------------------------

* Ky shembull nuk ilustron klasifikimin e përbërësve të instrumenteve financiarë të konvertueshëm si detyrimet dhe kapitali i vet ose klasifikimin lidhur me interesat dhe dividendët si shpenzime dhe kapital i vet siç kërkohet nga SNK 32.

zakonshme

NjM

NjM

Opsione

Rritja në fitime	Zero		
Aksionet rritëse të emetuar pa pagesë	$100,000 \times (75 \text{ NjM} - 60 \text{ NjM}) \div 75 \text{ NjM}$	20,000	Zero

Aksionet preferenciale të konvertueshme

Rritja në fitime	$800,000 \text{ NjM} \times 100 \times 0.08$	6,400,000	
Aksionet rritëse	$2 \times 800,000$	1,600,000	4.00

5% obligacione të konvertueshme

Rritja në fitime	$100,000,000 \text{ NjM} \times 0.05 \times (1 - 0.40)$	3,000,000	
Aksionet rritëse	$100,000 \times 20$	2,000,000	1.50

Rradha me të cilën përfshihen instrumentat pakësues është:

- (1) Opsionet
- (2) 5% obligacione të konvertueshme
- (3) Aksionet preferenciale të konvertueshme

Llogaritja e fitimeve të pakësuara për aksion

	<i>Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë (numri i kontrollit)</i>	<i>Aksione të zakonshme</i>	<i>Për aksion</i>	
	NjM		NjM	
Sic janë raportuar	10,000,000	2,000,000	5.00	
Opsione	—	20,000		
	10,000,000	2,020,000	4.95	Të pakësueshme
5% obligacione të	3,000,000	2,000,000		

konvertueshme

	13,000,000	4,020,000	3.23	Të pakësueshme
Aksionet preferenciale të konvertueshme	6,400,000	1,600,000		
	19,400,000	5,620,000	3.45	Të kundërpakësueshme

Për arsye se fitimet e pakësuara për aksion rriten kur merren parasysh aksionet preferenciale të konvertueshme (nga 3.23 NjM në 3.45 NjM), aksionet preferenciale të konvertueshme janë kundërpakësuese dhe nuk merren parasysh në llogaritjen e fitimeve të pakësuara për aksion. Për këtë, fitimet e pakësuara për aksion nga fitimet e operacioneve të vazhdueshme janë 3.23 NjM:

	<i>FPA bazë</i>	<i>FPA të pakësuara</i>
	NjM	NjM
Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë	5.00	3.23
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme që takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë	(2.00) ^(a)	(0.99) ^(b)
Fitimi që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë	3.00 ^(c)	2.24 ^(d)

(a) $(4,000,000 \text{ NjM}) \div 2,000,000 = (2.00 \text{ NjM})$

(b) $(4,000,000 \text{ NjM}) \div 4,020,000 = (0.99 \text{ NjM})$

(c) $6,000,000 \text{ NjM} \div 2,000,000 = 3.00 \text{ NjM}$

(d) $(6,000,000 \text{ NjM} + 3,000,000 \text{ NjM}) \div 4,020,000 = 2.24 \text{ NjM}$

Shembull 10 Instrumentat e një filiali: llogaritja e fitimeve bazë dhe të pakësuara për aksion

Referenca: SNK 33, paragrafët 40, A11 dhe A12

Shoqëria mëmë:

Fitimi që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë	12,000 NjM (duke përjashtuar çdo fitim, ose dividend të paguar nga filiali)
Aksione të zakonshme në qarkullim	10,000

* Ky shembull nuk ilustron klasifikimin e përbërësve të instrumenteve financiarë të konvertueshëm si detyrimet dhe kapitali i vet ose klasifikimin lidhur me interesat dhe dividendët si shpenzime dhe kapital i vet siç kërkohet nga SNK 32.

Instrumenta të filialit të zotëruara nga shoqëria mëmë	800 aksione të zakonshme 30 garanci të ushtrueshme për të blerë aksione të zakonshme të filialit 300 aksione preferenciale të konvertueshme
--	---

Filiali:

Fitimi	5,400 NjM
Aksione të zakonshme në qarkullim	1,000
Garanci	150, të ushtrueshme për të blerë aksione të zakonshme të filialit
Çmimi i ushtrimit	10 NjM
Çmimi mesatar i tregut për një aksion të zakonshëm	20 NjM
Aksionet preferenciale të konvertueshme	400, secili i konvertueshëm me një aksion të zakonshëm
Dividendë për aksionet preferenciale	1 NjM për aksion

Nuk është e nevojshme të bëhen eliminime ose rregullime ndërrmjet-shoqërive përveç dividendëve.

Për qëllimet e këtij ilustrimi, tatimet mbi të ardhurat nuk merren parasysh.

Fitimet për aksion të filialit

FPA bazë	5.00 NjM llogaritur:	$\frac{5,400 \text{ NjM}^{(a)} - 400 \text{ NjM}^{(b)}}{1,000^{(c)}}$
----------	----------------------	---

FPA të pakësuar	3.66 NjM llogaritur:	$\frac{5,400 \text{ NjM}^{(d)}}{(1,000 + 75^{(e)} + 400^{(f)})}$
-----------------	----------------------	--

- (a) Subsidiary's profit attributable to ordinary equity holders. (a) Fitimi i filialit që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të zakonshëm
- (b) Dividendët e paguar nga filiali për aksionet preferenciale të konvertueshme
- (c) Aksionet e zakonshme të filialit në qarkullim
- (d) Fitimi i filialit që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të zakonshëm (5,000 NjM) i rritur me 400 NjM të dividendëve preferencialë për qëllimet e llogaritjes së fitimeve të pakësuar për aksion.
- (e) Aksionet rritëse nga garancitë, llogaritur: $[(20 \text{ NjM} - 10 \text{ NjM}) \div 20 \text{ NjM}] \times 150$. $[(\text{CU}20 - \text{CU}10) \div \text{CU}20] \times 150$.
- (f) Aksionet e zakonshme të filialit që supozohet se janë në qarkullim nga konvertimi i aksioneve preferenciale të konvertueshme, llogaritur: $400 \text{ aksione preferenciale të konvertueshme} \times \text{faktorin e konvertimit që është } 1.400 \text{ convertible preference shares} \times \text{Faktori i konvertimit of } 1$.

Fitimet për aksion të konsoliduara

FPA bazë	1.63 NjM llogaritur:	$\frac{12,000 \text{ NjM}^{(a)} + 4,300 \text{ NjM}^{(b)}}{10,000^{(c)}}$
----------	----------------------	---

FPA të pakësuar	1.61 NjM llogaritur:	$\frac{12,000 \text{ NjM} + 2,928 \text{ NjM}^{(d)} + 55 \text{ NjM}^{(e)} + 1,098 \text{ NjM}^{(d)}}{10,000}$
-----------------	----------------------	--

Fitimi i shoqërisë mëmë që u ngarkohet zotëruesve të kapitalit neto të zakonshëm të shoqërisë mëmë

Pjesa e fitimit të filialit që përfshihet në fitimet bazë për aksion të konsoliduara, llogaritur: $(800 \times 5.00 \text{ NjM}) + (300 \times 1.00 \text{ NjM})$. $(800 \times \text{CU}5.00) + (300 \times \text{CU}1.00)$.

Aksionet e zakonshme të mëmës në qarkullim.

Interesat proporcionalë të mëmës në fitimet e filialit që i atribuohen aksioneve të zakonshme, llogaritur: $(800 + 1,000) \times (1,000 \text{ aksione} \times 3.66 \text{ NjM për aksion})$. $(800 \div 1,000) \times (1,000 \text{ shares} \times \text{CU}3.66 \text{ per Aksion})$.

Interesat proporcionalë të mëmës në fitimet e filialit që i atribuohen garancive, llogaritur: $(30 + 150) \times (75 \text{ aksione rritëse} \times 3.66 \text{ NjMpër aksion})$. $(30 \div 150) \times (75 \text{ aksion rritëss} \times \text{CU}3.66 \text{ per Aksion})$.

Interesat proporcionalë të mëmës në fitimet e filialit që i atribuohen aksioneve preferencialë të konvertueshëm, llogaritur: $(300 + 400) \times (400 \text{ aksione nga konvertimi} \times 3.66 \text{ NjM për aksion})$. $(300 \div 400) \times (400 \text{ shares from conversion} \times \text{CU}3.66 \text{ per Aksion})$.

Shembull 11 Pjesëmarrje në instrumente të kapitalit të vet dhe aksionet e zakonshme me dy klasa^{*}

[IAS: SNK] 33, paragraphs A13 and A14 SNK 33, paragrafët A13 and A14

Fitimi që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të njësishë	100,000 NjM
Aksione të zakonshme në qarkullim	10,000
Aksionet Preferenciale jo të konvertueshme	6,000
Dividendi vjetor jo akumulues për aksionet preferenciale (përpara pagesës së çdo dividendi për aksionet e zakonshme)	5.50 NjM për aksion

Mbasi u është paguar aksioneve të zakonshme një dividend për 2.10 NjM për aksion, aksionet preferenciale marrin pjesë në çdo dividend shtesë në një raport 20:80 me aksionet e zakonshme (dmth mbasi janë paguar dividendët për aksionet preferenciale dhe të zakonshme për 5.50 NjM dhe 2.10 NjM për aksion, përkatësisht, aksionet preferenciale marrin pjesë në çdo dividend shtesë me një normë prej një – të katërtën të shumës së paguar për aksionet e zakonshme mbi bazën për-aksion).

Dividendë për aksionet preferenciale të paguar	33,000 NjM	(5.50 NjM për aksion)
Dividendë për aksionet e zakonshme të paguar	21,000 NjM	(2.10 NjM për aksion)

Fitimet bazë për aksion llogariten si mëposhtë:

	NjM	NjM
Fitimi që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të njësishë ekonomike		100,000
Minus dividendët e paguar:		
Preferencialë	33,000	
Të zakonshëm	21,000	
		(54,000)
Fitime të pashpërndara		46,000

Shpërndarja e fitimeve të pashpërndara:

Shpërndarja për aksion të zakonshëm = A

Shpërndarja për aksion preferencial = B; $B = \frac{1}{4} A$

$$(A \times 10,000) + (\frac{1}{4} \times A \times 6,000) = 46,000 \text{ NjM}$$

$$A = 46,000 \text{ NjM} \div (10,000 + 1,500)$$

^{*} Ky shembull nuk ilustron klasifikimin e përbërësve të instrumenteve financiarë të konvertueshëm si detyrimet dhe kapitali i vet ose klasifikimin lidhur me interesat dhe dividendët si shpenzime dhe kapital i vet siç kërkohet nga SNK 32.

$$A = 4.00 \text{ NjM}$$

$$B = 1/4 A$$

$$B = 1.00 \text{ NjM}$$

Shumat bazë për aksion:

	<i>Aksione preferenciale</i>	<i>Aksione të zakonshme</i>
Fitimet e shpërndara	5.50 NjM	2.10 NjM
Fitime të pashpërndara	1.00 NjM	4.00 NjM
Gjithsej	6.50 NjM	6.10 NjM

Shembull 12 Llogaritja e fitimeve bazë dhe të pakësuara për aksion dhe paraqitja në pasqyrën e të ardhurave (shembull gjithpërfshirës)

Ky shembull ilustron llogaritjet tre-mujore dhe vjetore të fitimeve bazë dhe të pakësuara për aksion në vitin 20X1 për Shoqërinë A, e cila ka një strukturë kapitali komplekse. Numri i kontrollit është fitimi ose humbja nga operacionet e vazhdueshme që i takon njësisë ekonomike mëmë. Faktet e tjera të supozuara janë si mëposhtë:

Çmimi mesatar i tregut të aksioneve të zakonshme: Çmimet mesatare të tregut të aksioneve të zakonshme për vitin kalendarik 20X1 ishin si mëposhtë:

3-mujori parë	49 NjM
3-mujori dytë	60 NjM
3-mujori tretë	67 NjM
3-mujori katërt	67 NjM

Çmimi mesatar i tregut të aksioneve të zakonshme nga 1 korrik deri në 1 shtator 20X1 ishte 65 NjM.

Aksionet e zakonshme: Numri i aksioneve të zakonshme në qarkullim në fillim të 20X1 ishte 5,000,000. Në 1 mars 20X1, u emetuan 200,000 aksione të zakonshme për mjete monetare.

Obligacione të konvertueshme: Në tre-mujirin e fundit të 20X0, 5 përqind e obligacioneve të konvertueshme me shumën e principalit prej 12,000,000 NjM me maturim në 20 vjet u shitën për mjete monetare me 1,000 NjM (nominale). Interesi paguhet dy herë në vit, në 1 nëntor dhe në 1 maj. Secili obligacion 1,000 NjM është i konvertueshëm me 40 aksione të zakonshme. Asnjë obligacion nuk u konvertua në 20X0. I gjithë emetimi u konvertua në 1 prill 20X1 sepse emetimi u kërkua për t'u blerë nga Shoqëria A.

Aksionet preferenciale të konvertueshme: Në tre-mujorin e dytë të 20X0, 800,000 aksione preferenciale të konvertueshme u emetuan për aktive në një transaksion blerje. Dividendi tre-mujor për çdo aksion preferencial të konvertueshëm është 0.05 NjM, i pagueshëm në fund të tre-mujorit për aksionet në qarkullim në atë datë. Secili aksion

* Ky shembull nuk ilustron klasifikimin e përbërësve të instrumenteve financiarë të konvertueshëm si detyrimet dhe kapitali i vet ose klasifikimin lidhur me interesat dhe dividendët si shpenzime dhe kapital i vet siç kërkohet nga SNK 32.

është i konvertueshëm me një aksion të zakonshëm. Zotëruesit e 600,000 aksioneve preferenciale të konvertueshme konvertuan aksionet e tyre preferenciale me aksione të zakonshme më 1 qershor 20X1.

Garancitë: Garancitë për të blerë 600,000 aksione të zakonshme me 55 NjM për aksion për një periudhë pesë vjeçare u emetuan më 1 janar 20X1. Të gjitha garancitë në qarkullim u ushtruan më 1 shtator 20X1.

Opsionet: Opsionet për të blerë 1,500,000 aksione të zakonshme me 75 NjM për aksion për një periudhë 10 vjeçare u emetuan më 1 korrik 20X1. Asnjë opsion nuk u ushtrua gjatë vitit 20X1 sepse çmimi i ushtrimit të opsioneve tejkalonte çmimin e tregut të aksioneve të zakonshme.

Shkalla tatimore: Shkalla tatimore ishte 40 përqind për 20X1.

20X1	<i>Fitimi (humbja) nga operacionet e vazhdueshme që i takon njësisë ekonomike mëmë</i> ^(a)	<i>Fitimi (humbja) që i atribuohen njësisë ekonomike mëmë</i>
	NjM	NjM
3-mujori parë	5,000,000	5,000,000
3-mujori dytë	6,500,000	6,500,000
3-mujori tretë	1,000,000	(1,000,000) ^(b)
3-mujori katërt	(700,000)	(700,000)
Viti i plotë	11,800,000	9,800,000

(a) Ky është numri i kontrollit (para rregullimit për dividendët preferencialë).

(b) Shoqëria A kishte një humbje prej 2,000,000 NjM (neto nga tatimi) nga operacionet që i atribuohen në tre-mujorin e tretë.

Tremujori i parë 20X1

<i>Llogaritja e FPA bazë</i>	NjM
Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i atribuohet njësisë ekonomike mëmë	5,000,000
Minus: dividendët e aksioneve preferencialë	(40,000) ^(a)
Fitimi i atribueshëm zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike	4,960,000

<i>Datat</i>	<i>Aksione në qarkullim</i>	<i>Pjesa e periudhës</i>	<i>Mesatarja e ponderuar e aksioneve</i>
1 janar – 28 Shkurt	5,000,000	$\frac{2}{3}$	3,333,333
<i>Emetimi i aksioneve të zakonshme</i>	200,000		
1 mars – 31 mars	5,200,000	$\frac{1}{3}$	1,733,333
Mesatarja e ponderuar e aksioneve			5,066,666
FPA bazë:			0.98 NjM

800,000 aksione x 0.05 NjM

*Llogaritja e FPA të pakësuar***Fitimi që u takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë**

4,960,000 NjM

Plus: ndikimi në fitim i konvertimeve të supozuara

Dividendët e aksioneve preferencialë

40,000 NjM ^(b)

Interesi për 5% të obligacioneve të konvertueshme

90,000 NjM ^(c)**Efekti i konvertimeve të supozuara**

130,000 NjM

Fitimi që u takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë përfshirë konvertimet e supozuara

5,090,000 NjM

Mesatarja e ponderuar e aksioneve

5,066,666

Plus: aksionet rritëse nga konvertimet e supozuara

Garancitë

0 ^(d)

Aksionet preferenciale të konvertueshme

800,000

5% obligacione të konvertueshme

480,000

Aksione të zakonshme potenciale të pakësueshme

1,280,000

Mesatarja e ponderuar e aksioneve e rregulluar

6,346,666

FPA të pakësuar**0.80 NjM**

(b) 800,000 aksione x 0.05 NjM

(c) $(12,000,000 \times 5\%) \div 4$; minus tatimet me 40%

(d) Garancitë nuk supozohen se u ushtruan sepse ato ishin kundërpakësuese në periudhën (55 NjM [çmimi i ushtrimit] > 49 NjM [çmimi mesatar]).

Tremujori i Dytë 20X1

<i>Llogaritja e FPA bazë</i>	NjM
Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i atribuohet njësisë ekonomike mëmë	6,500,000
Minus: dividendët e aksioneve preferencialë	(10,000) ^(a)
Fitimi i atribueshëm zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike	6,490,000

<i>Datat</i>	<i>Aksione në qarkullim</i>	<i>Pjesa e periudhës</i>	<i>Mesatarja e ponderuar e aksioneve</i>
1 prill	5,200,000		
<i>Konvertimi i 5% të obligacioneve më 1</i>	<u>480,000</u>		
1 prill – 31 maj	5,680,000	² / ₃	3,786,666
<i>Konvertimi i aksioneve preferencialë më</i>	<u>600,000</u>		
1 qershor 30 qershor	6,280,000	¹ / ₃	2,093,333
Mesatarja e ponderuar e aksioneve			5,880,000
<i>FPA bazë:</i>			<i>1.10 NjM</i>

Llogaritja e FPA të pakësuar

Fitimi i atribueshëm zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të	6,490,000 NjM
Plus: ndikimi në	
Dividendët e aksioneve preferencialë	10,000 NjM ^(b)
Efekti i konvertimeve të supozuara	10,000 NjM
Fitimi i atribueshëm zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të	6,500,000 NjM
Mesatarja e ponderuar e aksioneve	5,880,000
Plus: aksionet rritëse nga konvertimi i supozuar	
Garancitë	50,000 ^(c)
Aksionet preferenciale të konvertueshme	<u>600,000</u> ^(d)
Aksione të zakonshme potenciale të pakësueshme	650,000
Mesatarja e ponderuar e aksioneve e rregulluar	6,530,000
<i>FPA të pakësuar</i>	<i>1.00 NjM</i>

(a) 200,000 aksione x 0.05 NjM

(b) 200,000 aksione x 0.05 NjM

(c) 55 NjM x 600,000 = 33,000,000 NjM; 33,000,000 NjM ÷ 60 NjM = 550,000; 600,000 – 550,000 = 50,000 aksione OSE [(60 NjM – 55 NjM) ÷ 60 NjM] x 600,000 aksione = 50,000 aksione

(d) $(800,000 \text{ aksione} \times \frac{2}{3}) + (200,000 \text{ aksione} \times \frac{1}{3})$ **Tremujori i Tretë 20X1**

<i>Llogaritja e FPA bazë</i>	NjM
Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i atribuohet njësisë ekonomike mëmë	1,000,000
Minus: dividendët e aksioneve preferencialë	(10,000)
Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë	990,000
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme që i tak njësisë ekonomike mëmë	(2,000,000)
Fitimi që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë	(1,010,000)

<i>Datat</i>	<i>Aksione në qarkullim</i>	<i>Pjesa e periudhës</i>	<i>Mesatarja e ponderuar e aksioneve</i>
1 korrik – 31 gusht	6,280,000	$\frac{2}{3}$	4,186,666
<i>Ushtrimi i garancive më 1 shtator</i>	<u>600,000</u>		
1 shtator – 30 shtator	6,880,000	$\frac{1}{3}$	2,293,333
Mesatarja e ponderuar e aksioneve			6,480,000

FPA bazë:

Fitimi nga operacionet e vazhdueshme	0.15 NjM
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme	(0.31 NjM)
Humbja	(0.16 NjM)

Llogaritja e FPA të pakësuar

Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë 990,000 NjM

Plus: ndikimi në fitim nga konvertimet e supozuara

Dividendët e aksioneve preferencialë 10,000 NjM

Efekti i konvertimeve të supozuara 10,000 NjM

Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë përfshirë 1,000,000 NjM

konvertimet e supozuara

Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme që i takon njësive ekonomike mëmë	(2,000,000 NjM)
--	-----------------

Humbja që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësive ekonomike mëmë përfshirë konvertimet e supozuara	(1,000,000 NjM)
--	-----------------

Mesatarja e ponderuar e aksioneve	6,480,000
--	------------------

Plus: aksionet rritëse nga konvertimi i supozuar

Garancitë	61,538 ^(a)
-----------	-----------------------

Aksionet preferenciale të konvertueshme	200,000
---	---------

Aksione të zakonshme potenciale të pakësueshme	261,538
---	----------------

Mesatarja e ponderuar e aksioneve e rregulluar	6,741,538
--	-----------

FPA të pakësuar

Fitimi nga operacionet e vazhdueshme	0.15 NjM
--------------------------------------	-----------------

Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme	(0.30 NjM)
--	-------------------

Humbja	(0.15 NjM)
--------	-------------------

(a) $[(65 \text{ NjM} - 55 \text{ NjM}) \div 65 \text{ NjM}] \times 600,000 = 92,308 \text{ aksione}$; $92,308 \times \frac{2}{3} = 61,538 \text{ aksione}$

Shënim: Aksionet rritëse nga konvertimet e supozuara përfshihen në llogaritjen e shumave të fitimeve të pakësuar për aksion për humbjen nga operacionet jo të vazhdueshme dhe humbjen edhe sepse ato janë kundërpaksuese. Kjo për arsyen se numri i kontrollit (fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësive ekonomike mëmë, rregulluar për dividendët preferencialë) ishte pozitiv (dmth fitim, jo humbje).

Tremujori i Katërt 20X1

<i>Llogaritja e FPA bazë</i>	<i>NjM</i>
Humbja nga operacionet e vazhdueshme që i takon njësisë ekonomike mëmë	(700,000)
Shtohen: dividendët e aksioneve preferencialë	(10,000)
Humbja që i takont zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë	(710,000)

<i>Datat</i>	<i>Aksione në qarkullim</i>	<i>Pjesa e periudhës</i>	<i>Mesatarja e ponderuar e aksioneve</i>
1 tetor – 31 dhjetor	6,880,000	³ / ₃	6,880,000
Mesatarja e ponderuar e aksioneve			6,880,000

FPA bazë dhe të pakësuar

Humbja që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë	(0.10 NjM)
--	-------------------

Shënim: Aksionet rritëse nga konvertimet e supozuara nuk përfshihen në llogaritjen e shumave të pakësuar për aksion sepse numri i kontrollit (humbja nga operacionet e vazhdueshme që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë e rregulluar për dividendët preferencialë) ishte negative (dmth një humbje, jo një fitim).

Viti i plotë 20X1

<i>Llogaritja e FPA bazë</i>	NjM
Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i atribuohet njësisë ekonomike mëmë	11,800,000
Minus: dividendët e aksioneve preferencialë	(70,000)
Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të	11,730,000
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme që i atribuohet njësisë ekonomike mëmë	(2,000,000)
Fitimi që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike	9,730,000

<i>Datat</i>	<i>Aksione në qarkullim</i>	<i>Pjesa e periudhës</i>	<i>Mesatarja e ponderuar e aksioneve</i>
1 janar – 28 Shkurt	5,000,000	² / ₁₂	833,333
<i>Emetimi i aksioneve të zakonshme më 1 mars</i>	200,000		
1 mars – 31 mars	5,200,000	¹ / ₁₂	433,333
<i>Konvertimi i 5% të obligacioneve më 1 prill</i>	480,000		
1 prill – 31 maj	5,680,000	² / ₁₂	946,667
<i>Konvertimi i aksioneve preferencialë më 1 qershor</i>	600,000		
1 qershor – 31 gusht	6,280,000	³ / ₁₂	1,570,000
<i>Ushtrimi i garancive më 1 shtator</i>	600,000		
1 shtator – 31 dhjetor	6,880,000	⁴ / ₁₂	2,293,333
Mesatarja e ponderuar e aksioneve			6,076,667

FPA bazë

Fitimi nga operacionet e vazhdueshme	1.93 NjM
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme	(0.33 NjM)
Fitimi	1.60 NjM

Llogaritja e FPA të pakësuara

Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë	11,730,000 NjM
---	-----------------------

Plus: ndikimi në fitim nga konvertimet e supozuara

Dividendët e aksioneve preferencialë	70,000 NjM	
Interesi për 5% të obligacioneve të konvertueshme	90,000 NjM ^(a)	
Efekti i konvertimeve të supozuara		160,000 NjM
Fitimi nga operacionet e vazhdueshme që i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë përfshirë konvertimet e supozuara		11,890,000 NjM
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme që i takon njësisë ekonomike mëmë		(2,000,000 NjM)
Fitimi i takon zotëruesve të kapitalit të zakonshëm të njësisë ekonomike mëmë përfshirë konvertimet e supozuara		9,890,000 NjM
Mesatarja e ponderuar e aksioneve		6,076,667

Plus: aksionet rritëse nga konvertimi i supozuar

Garancitë	14,880 ^(b)	
Aksionet preferenciale të konvertueshme	450,000 ^(c)	
5% obligacione të konvertueshme	120,000 ^(d)	
Aksione të zakonshme potenciale të pakësueshme		584,880
Mesatarja e ponderuar e aksioneve e rregulluar		6,661,547

FPA të pakësuar

Fitimi nga operacionet e vazhdueshme	1.78 NjM
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme	(0.30 NjM)
Fitimi	1.48 NjM

(a) $(12,000,000 \text{ NjM} \times 5\%) \div 4$; minus tatimet me 40%

(b) $[(57,125 \text{ NjM} - 55 \text{ NjM}) \div 57,125 \text{ NjM}] \times 600,000 = 22,320$ aksione; $22,320 \times \frac{8}{12} = 14,880$ aksione*Çmimi mesatar i tregut nga 1 janar 20X1 deri në 1 shtator 20X1

(c) $(800,000 \text{ aksione} \times \frac{5}{12}) + (200,000 \text{ aksione} \times \frac{7}{12})$

(d) $480,000 \text{ aksione} \times \frac{3}{12}$

Mëposhtë ilustrohet se si Shoqëria A mund të paraqesë të dhënat e fitimeve të saj për aksion në pasqyrën e saj të të ardhurave. Vëmë në dukje që shumat për aksion nga humbja e operacioneve jo të vazhdueshme nuk kërkohet të paraqiten në pamjen e parë të pasqyrës së të ardhurave.

*Për vitin e mbyllur
20X1*

NjM

Fitimet për aksion të zakonshëm

Fitimi nga operacionet e vazhdueshme	1.93
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme	(0.33)
Fitimi	<u>1.60</u>

Fitimet e pakësuara për aksion të zakonshëm

Fitimi nga operacionet e vazhdueshme	1.78
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme	<u>(0.30)</u>
Fitimi	<u>1.48</u>

Tabela e mëposhtë përfshin të dhënat e fitimeve për aksion tremujore dhe vjetore për Shoqërinë A. Qëllimi i kësaj table është të ilustrojë që shuma e fitimeve për aksion e tremujorit të katërt jo domosdoshmërisht është e barabartë me shumën e fitimeve për aksion vjetore. Standardi nuk kërkon dhënien e këtij informacioni.

	<i>3-mujori parë</i>	<i>3-mujori dytë</i>	<i>3-mujori tretë</i>	<i>3-mujori katërt</i>	<i>Viti i plotë</i>
	<u>NjM</u>	<u>NjM</u>	<u>NjM</u>	<u>NjM</u>	<u>NjM</u>
FPA bazë					
Fitimi (humbja) nga operacionet e vazhdueshme	0.98	1.10	0.15	(0.10)	1.93
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>(0.31)</u>	<u>—</u>	<u>(0.33)</u>
Fitim (humbja)	<u>0.98</u>	<u>1.10</u>	<u>(0.16)</u>	<u>(0.10)</u>	<u>1.60</u>

FPA të pakësuar

Fitimi (humbja) nga operacionet e vazhdueshme	0.80	1.00	0.15	(0.10)	1.78
Humbja nga operacionet jo të vazhdueshme	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>(0.30)</u>	<u>—</u>	<u>(0.30)</u>

vazhdueshme

Fitim (humbja)

0.80	1.00	(0.15)	(0.10)	1.48

